

EØS-tillegget

ISSN 1022-9310

Nr. 4

til Den europeiske
unions tidende

31. årgang

18.1.2024

	I	EØS-ORGANER	
	1.	EØS-komiteen	
	II	EFTA-ORGANER	
	1.	EFTA-statenes faste komité	
	2.	EFTAs overvåkingsorgan	
2024/EØS/4/01		Vedtak i eftas overvåkingsorgan Nr. 086/23/COL av 21. juni 2023 om påstått statsstøtte til Gagnaveita Reykjavíkur (Island)	1
2024/EØS/4/02		Statsstøtte – Vedtak om å ikke gjøre innsigelser – Vedtak 125/23/COL	24
2024/EØS/4/03		Melding fra EFTAs overvåkingsorgan om rentesatser for tre EFTA-stater for tilbakebetaling av statsstøtte og for referanse- og diskonteringsrenter, med virkning fra 1. oktober 2023	25
	3.	EFTA-domstolen	
	III	EU-ORGANER	
	1.	Kommisjonen	
2024/EØS/4/04		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak M.11143 – CMA CGM / BOLLORE LOGISTICS)	26
2024/EØS/4/05		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak M.11152 – TERNA / MAURO MIGLIAZZI / DXT / WESII) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte	27
2024/EØS/4/06		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak M.11332 – PSP/MACQUARIE/ART/LSSA/LSWA) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte	28
2024/EØS/4/07		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak M.11338 – BAOSTEEL/MITSUI/JV) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte	29
2024/EØS/4/08		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak M.11366 – FIVE ARROWS / TA ASSOCIATES / AGILIO) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte	30

2024/EØS/4/09	Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak M.11369 – TA ASSOCIATES / WARBURG PINCUS / EXERCITE GROUP) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte	31
2024/EØS/4/10	Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak M.11396 – PIRELLI/PIF/JV) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte	32
2024/EØS/4/11	Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak M.11404 – PG / VELVET CARE) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte	33
2024/EØS/4/12	Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak M.11051 – VOLVO / RENAULT / FLEXECO JV)	34
2024/EØS/4/13	Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak M.11055 – EQUITIX / CUBE / RIVER RIDGE)	34
2024/EØS/4/14	Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak M.11076 – TOTALENERGIES / TOTAL EREN)	35
2024/EØS/4/15	Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak M.11284 – PRAX/OIL!)	35
2024/EØS/4/16	Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak M.11290 – INEOS / SINOPEC / ABS JV)	36
2024/EØS/4/17	Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak M.11300 – CINVEN/SYNLAB)	36
2024/EØS/4/18	Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak M.11311 – CAI / BANQUE DEGROOF PETERCAM)	37
2024/EØS/4/19	Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning (Sak M.11374 – BUCKLAND / HY24 INVESTOR / ICE)	37
2024/EØS/4/20	Kommisjonskunngjøring om gjeldende rentesatser for tilbakebetaling av statsstøtte og referanse-/diskonteringsrenter som får anvendelse fra 1. januar 2024	38
2024/EØS/4/21	Sammendrag av Kommisjonens beslutninger om tillatelse til å bringe i omsetning for bruk og/eller om godkjenning av bruk av stoffer som er oppført i vedlegg XIV til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH)	39
2024/EØS/4/22	Sammendrag av Kommisjonens beslutninger om tillatelse til å bringe i omsetning for bruk og/eller om godkjenning av bruk av stoffer som er oppført i vedlegg XIV til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH)	40
2024/EØS/4/23	Kommisjonsmelding i forbindelse med gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH)	41

EFTA-ORGANER

EFTAS OVERVÅKINGSORGAN

VEDTAK I EFTAS OVERVÅKINGSORGAN

2024/EØS/4/01

Nr. 086/23/COL av 21. juni 2023

om påstått statsstøtte til Gagnaveita Reykjavíkur (Island)

[Ikke-fortrolig utgave]

[Opplysningene i hakeparentes er omfattet av taushetsplikt]

EFTAs overvåkingsorgan («ESA») har –

under henvisning til

avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde («EØS-avtalen»), særlig artikkel 61 og 62,

protokoll 26 til EØS-avtalen,

avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkingsorgan og en domstol («overvåkings- og domstolsavtalen»), særlig artikkel 24,

protokoll 3 til overvåkings- og domstolsavtalen («protokoll 3»), særlig del II artikkel 7 nr. 5 og artikkel 14,

etter å ha oppfordret berørte parter til å inngi sine merknader⁽¹⁾, og etter å ha tatt deres merknader i betraktning,

og ut fra følgende betraktninger:

I. FAKTUM

1 Saksgang

1.1 Klagen og saksgangen i den formelle undersøkelsen

- (1) Ved brev datert 26. oktober 2016⁽²⁾ innga Siminn hf. («Klageren») klage over påstått statsstøtte fra Orkuveita Reykjavíkur («OR») til dettes datterselskap Gagnaveita Reykjavíkur («GR»)⁽³⁾.
- (2) Ved vedtak nr. 086/19/COL («åpningsvedtaket»)⁽⁴⁾ innledet ESA den formelle undersøkelsen. Saksgangen forut for at åpningsvedtaket ble gjort, er beskrevet i avsnitt 2 i vedtaket.
- (3) ESA innledet den formelle undersøkelsen med hensyn til følgende fire tiltak (samlet omtalt som «tiltakene»)⁽⁵⁾:

Tiltak 1: GR har ikke betalt markedsrente til OR på fordelen GR oppnådde gjennom en midlertidig betalingsutsettelse for renter.

Tiltak 2: OR har indirekte finansiert GR i forbindelse med legging av et fiberoptisk kabelnett i Ölfus kommune.

Tiltak 3: Kortsiktig lån fra OR til GR.

Tiltak 4: Innføring av et vilkår i GRs låneavtaler med private långivere om at OR fortsatt skal ha majoritetseierskap i GR.

⁽¹⁾ Vedtak nr. 086/19/COL av 5. desember 2019 om å innlede formell undersøkelse med hensyn til Gagnaveita Reykjavíkur (EUT C 40 av 6.2.2020, s. 16, og EØS-tillegget nr. 8 av 8.6.2020, s. 17).

⁽²⁾ Dokument nr. 825150 og vedlegg 1–43 (dokument nr. 825151, 825152, 825152, 825153 og 825156).

⁽³⁾ Den 12. oktober 2021 endret GR navn til Ljósleiðarinn.

⁽⁴⁾ Se fotnote (1).

⁽⁵⁾ Disse tiltakene er identifisert i åpningsvedtaket avsnitt 97 som tiltak i)–iv).

- (4) I åpningsvedtaket anså ESA innledningsvis at tiltakene utgjorde statsstøtte, og uttrykte tvil om tiltakene var forenlige med EØS-avtalen. Tiltakene gjøres nærmere rede for i avsnitt 2.4.
- (5) I åpningsvedtaket avsnitt 113 oppfordret ESA islandske myndigheter til å inngi sine kommentarer innen 6. januar 2020. ESA offentliggjorde også et dekkende sammendrag og oppfordret berørte parter til å inngi merknader innen en måned etter offentliggjøringsdagen⁽⁶⁾.
- (6) Ved brev datert 5. mars 2020⁽⁷⁾ sendte islandske myndigheter merknader til åpningsvedtaket i form av et brev datert 4. mars 2020 sammen med vedlegg fra GR og OR⁽⁸⁾. Ingen andre berørte parter innga merknader til ESA.
- (7) Ved brev datert 4. november 2021 sendte ESA en formell anmodning om opplysninger til islandske myndigheter⁽⁹⁾. Ved brev datert 14. januar 2023⁽¹⁰⁾ sendte islandske myndigheter svar på denne anmodningen og oversendte ytterligere opplysninger i et brev datert 21. januar 2022⁽¹¹⁾.
- (8) Ved brev datert 14. mars 2023 anmodet ESA islandske myndigheter om ytterligere opplysninger⁽¹²⁾. Islandske myndigheter sendte svar på denne anmodningen ved brev datert 25. april 2023⁽¹³⁾. Ved brev datert 9. juni 2023 kom islandsk myndigheter med ytterligere avklaringer⁽¹⁴⁾.

2 Faktisk bakgrunn

2.1 Støttemottakeren

- (9) GR er et telekommunikasjonsselskap etablert i 2007 som er heleid av OR⁽¹⁵⁾. OR er et offentlig foretak opprettet i henhold til lov nr. 139/2001⁽¹⁶⁾, og det eies av kommunene Reykjavík, Akranes og Borgarbyggð⁽¹⁷⁾. GR ble etablert som et eget rettssubjekt for å oppfylle kravene fra Islands post- og teletilsyn («PTA»)⁽¹⁸⁾ om å skille mellom ORs virksomhet som er konkurranseutsatt og den virksomheten som ikke er det⁽¹⁹⁾.
- (10) Gjennom sine ulike datterselskaper driver OR virksomhet innen elektrisitet, geotermisk vann til oppvarming, kaldtvann og avløpstjenester⁽²⁰⁾. Datterselskapet GR⁽²¹⁾ driver et telekommunikasjons- og dataoverføringsnett på Island. Det gir grossisttilgang til det fiberoptiske nettet for tilbydere av ulike faste bredbånds- og dataoverføringstjenester til sluttkunder.

2.2 Klageren – Siminn hf.

- (11) Klageren er et selskap som leverer telekommunikasjonsløsninger på Island, herunder mobile og faste bredbåndstjenester til privat- og bedriftskunder. På det tidspunkt klagen ble sendt inn til ESA, var klageren morselskapet til Míla⁽²²⁾, et selskap som eier og driver et telekommunikasjonsnett som dekker hele landet.

⁽⁶⁾ EUT C 40 av 6.2.2020, s. 16, og EØS-tillegget nr. 8 av 6.2.2020, s. 17.

⁽⁷⁾ Dokument nr. 1118756.

⁽⁸⁾ Dokument nr. 1118758.

⁽⁹⁾ Dokument nr. 1262677.

⁽¹⁰⁾ Dokument nr. 1262679.

⁽¹¹⁾ Dokument nr. 1264404 og 1264406.

⁽¹²⁾ Dokument nr. 1343794.

⁽¹³⁾ Dokument nr. 1369194.

⁽¹⁴⁾ Dokument nr. 1378355.

⁽¹⁵⁾ Se ORs [organisasjonskart](#).

⁽¹⁶⁾ Se [forklarende memorandum](#) til lov nr. 136/2013.

⁽¹⁷⁾ Se lov nr. 136/2013.

⁽¹⁸⁾ Den 1. juli 2021 ble PTA til «Electronic Communications Office of Iceland».

⁽¹⁹⁾ PTAs vedtak nr. 10/2006 av 13. november 2006.

⁽²⁰⁾ Se ORs [organisasjonskart](#).

⁽²¹⁾ Se [GRs vedtekter](#).

⁽²²⁾ Ardian France SA kjøpte Míla fra Siminn 15. september 2022.

2.3 Relevant regelverk

- (12) Fram til 1. juli 2021 var PTAs kompetanse på telekommunikasjonsområdet fastsatt⁽²³⁾ i lov om post- og teletilsyn nr. 69/2003 om gjennomføring av EUs rammeregler for elektronisk kommunikasjon⁽²⁴⁾. I samsvar med artikkel 36 i lov om elektronisk kommunikasjon nr. 81/2003 («EC-loven»)⁽²⁵⁾ sikrer PTA blant annet at inntekter som stammer fra ikke-konkurranseutsatte sektorer, ikke subsidierer virksomhet i den konkurranseutsatte telekommunikasjonssektoren.
- (13) Som en del av sine plikter i forbindelse med håndhevingen av EC-loven er PTA derfor tillagt oppgaven med å granske ORs investeringer i telekommunikasjonsmarkedet og forretningsforbindelsene mellom GR og OR. Slike undersøkelser kan innledes av PTA på eget initiativ eller etter klager fra berørte parter. GR er også forpliktet til å melde særlige tiltak, for eksempel kapitalforhøyelser⁽²⁶⁾, til PTA for å få PTAs forhåndsgodkjenning, og berørte parter kan være parter i slike saker dersom de kan vise at de har en berettiget interesse i utfallet av saken⁽²⁷⁾.

2.4 Faktisk bakgrunn for tiltakene

2.4.1 Tiltak 1

- (14) OR og GR undertegnet en rammeavtale 8. mars 2007 («rammeavtalen»)⁽²⁸⁾. Rammeavtalen inneholder flere tillegg, blant annet tillegg nummer 4, «*Låneavtale i utenlandsk valuta*» («tillegget»), som regulerte et lån fra OR til GR⁽²⁹⁾. ESA vil omtale de nevnte dokumentene som rammeavtalen og tillegget.
- (15) Ifølge rammeavtalen og tillegget skulle GR betale lånet tilbake til OR over tolv år i 24 terminer med forfall 1. mai og 1. november hvert år. I de første 14 terminene skulle det bare betales renter. Første forfallsdato for rentebetalingen var 1. november 2007. Avdrag på hovedstolen skulle først betales 1. november 2014 og deretter 1. mai og 1. november hvert år. Siste forfall for både renter og avdrag på hovedstol var satt til 1. mai 2019.
- (16) PTA konkluderte i vedtak nr. 32/2008 av 30. desember 2008⁽³⁰⁾ at lånets løpetid i rammeavtalen og tillegget burde settes ned fra tolv til fem år. For rentene skulle forfallsdatoene være som avtalt i det opprinnelig undertegnede tillegget, og hovedstolen skulle være nedbetalt 1. mai 2012.
- (17) Den 1. oktober 2009 undertegnet GR og OR et vedlegg som endret varigheten av rammeavtalen og tillegget fra tolv år til fem år. Dette var i tråd med PTAs vedtak nr. 32/2008. I vedlegget var endelig forfall satt til mai 2012, og det var spesifisert at låntaker skulle ha tilbakebetalt gjelden i sin helhet samt påløpte renter innen 1. mai 2012.
- (18) Den 25. november 2009 inngikk GR som låntaker en låneavtale i form av en kredittlinje («kredittlinjeavtalen»)⁽³¹⁾ med NBI Ltd. (tidligere Landsbankinn) som långiver. Kredittlinjen var på 1400 millioner ISK med sluttdato 15. juli 2011⁽³²⁾.

⁽²³⁾ Nevnte lov gjelder ikke lenger. Loven som gjelder nå, er lov om Islands kontor for elektronisk kommunikasjon, lov nr. 75/2021.

⁽²⁴⁾ Rammereglene består av en pakke av hovedsakelig fem direktiver og to forordninger: rammedirektivet 2002/21/EF (EFT L 108 av 24.4.2002, s. 33), tilgangsdirektivet 2002/19/EF (EFT L 108 av 24.4.2002, s. 7), direktivet om bedre regulering 2009/140/EF (EUT L 337 av 18.12.2009, s. 37), tillatelsesdirektivet 2002/20/EF (EFT L 108 av 24.4.2002, s. 21), direktivet om universelle tjenester 2002/22/EF (EFT L 108 av 24.4.2002, s. 51), forordningen om Sammenslutningen av europeiske reguleringsmyndigheter for elektronisk kommunikasjon (BEREC) (EUT L 337 av 18.12.2009, s. 1) og forordningen om gjesting i offentlige mobilkommunikasjonsnett (EUT L 172 av 30.6.2012, s. 10).

⁽²⁵⁾ Nevnte lov gjelder ikke lenger. Loven som gjelder nå, er lov nr. 70/2022.

⁽²⁶⁾ PTAs vedtak nr. 14/2010 av 21. mai 2010.

⁽²⁷⁾ PTAs vedtak nr. 20/2013 av 10. oktober 2013.

⁽²⁸⁾ Dokument nr. 1369230.

⁽²⁹⁾ Dokument nr. 1369230.

⁽³⁰⁾ Dokument nr. 862639.

⁽³¹⁾ Dokument nr. 1262829 (kredittlinjeavtalen).

⁽³²⁾ Samme sted, avsnitt 18.1.

- (19) En bestemmelse i artikkel 12(k) i kredittlinjeavtalen forbød låntakeren å tilbakebetale avdrag og/eller renter på lånet i løpet av avtalens levetid. Dette innebar at ifølge bestemmelsene i kredittlinjeavtalen kunne rentene i henhold til rammeavtalen og tillegget ikke betales så lenge kredittlinjeavtalen fortsatt gjaldt.
- (20) Derfor ble GRs betalinger til OR i henhold til rammeavtalen og tillegget utsatt så lenge kredittlinjeavtalen gjaldt, nærmere bestemt til 15. juli 2011. Etter denne datoen ville det ikke lenger foreligge noen begrensninger, ettersom kredittlinjeavtalen ikke lenger gjaldt.
- (21) Som långiver til GR i henhold til rammeavtalen og tillegget måtte OR godkjenne alle endringer som skulle gjøres.
- (22) Utsettelsen av rentebetalinger i henhold til rammeavtalen og tillegget innebar en endring i forhold til den opprinnelige avtalen mellom OR og GR. Som långiver i henhold til denne avtalen måtte OR godkjenne slike endringer. Den 14. oktober 2009 sendte GR et brev til OR⁽³³⁾ med anmodning om at sistnevnte godkjente at rentebetalingene i henhold til rammeavtalen og tillegget ble utsatt⁽³⁴⁾. Dette brevet presiserer også at sluttdatoen for kredittlinjeavtalen er 15. juli 2011.
- (23) Den 16. oktober 2009 godkjente styret i OR vilkårene i kredittlinjeavtalen⁽³⁵⁾. Den 19. oktober 2009 sendte OR et brev⁽³⁶⁾ til GR der utsettelsen av rentebetalingene ble godkjent. I praksis innebar dette at OR hadde godkjent utsettelsen av rentebetalingene for 1. november 2009, 1. mai 2010, 1. november 2010 og 1. mai 2011 i henhold til rammeavtalen og tillegget.
- (24) Datoer og beløp for de utsatte rentebetalingene var som følger: 1. november 2009 / ISK 81 240 732; 1. mai 2010 / ISK 61 415 704; 1. november 2010 / ISK 55 994 167 og 1. mai 2011 / ISK 62 994 280.
- (25) PTA konkluderte i vedtak nr. 25/2010 av 7. september 2010⁽³⁷⁾ at artikkel 12(k) i kredittlinjeavtalen var i strid med EC-loven artikkel 36 og PTAs tidligere vedtak av 13. november 2006 nr. 10/2006 og 30. desember 2008 nr. 32/2008. Ved vedtak nr. 25/2010 påla PTA GR å betale renter til OR i samsvar med rammeavtalen og tillegget.
- (26) På det tidspunkt PTA gjorde vedtak nr. 25/2010, hadde GR allerede overholdt forpliktelsene i vedtaket ettersom GR allerede hadde foretatt de to aktuelle rentebetalingene til OR. Nærmere bestemt ble rentebetalingen 1. november 2009 foretatt 16. desember 2009 (44 dager etter at betalingen ble utsatt), og rentebetalingen som forfalt 3. mai 2010, ble foretatt 30. august 2010 (120 dager etter at betalingen ble utsatt)⁽³⁸⁾. Som islandske myndigheter har forklart, foretok GR disse rentebetalingene før PTA gjorde vedtak nr. 25/2010, på grunnlag av sin korrespondanse med PTA om anvendelsen av EC-loven artikkel 36⁽³⁹⁾.
- (27) De to andre rentebetalingene, med forfall 1. november 2010 og 1. mai 2011, ble aldri utsatt, da PTAs vedtak ble gjort før disse rentebetalingene var forfalt.
- (28) PTA påla ikke i noen av sine vedtak GR å beregne og betale renter som hadde påløpt på de aktuelle rentebetalingene i utsettelsesperioden, og dette ble i praksis heller ikke gjort av GR.
- (29) Ifølge åpningsvedtaket avsnitt 97 var ESA av den foreløpige oppfatning at GR hadde oppnådd en fordel etter EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1 ved ikke å betale markedsrente på fordelene GR hadde oppnådd gjennom den midlertidige betalingsutsettelsen for renter.

⁽³³⁾ Dokument nr. 1262827.

⁽³⁴⁾ I henhold til dette er kredittlinjeavtalens sluttdato 15. juni 2011, selv om kredittlinjeavtalens punkt 18.1 har 15. juli 2011 som sluttdato.

⁽³⁵⁾ Dokument nr. 1262837 del 3 angir at «[e]n rapport fra GRs administrerende direktør datert 14. oktober 2009 om finansieringen av GR oversendes. Styret godkjenner presentasjonen sammen med vedlagte erklæring.» Dette avsnittet er også tatt med på side 23 i kredittlinjeavtalen.

⁽³⁶⁾ Dokument nr. 126282, s. 21.

⁽³⁷⁾ PTAs vedtak nr. 25/2010 av 7. september 2010.

⁽³⁸⁾ Se erklæringen om rentebetalinger i forbindelse med Gagnaveitu Reykjavíkurs låneavtale av 1. september 2010 med Orkuveitu Reykjavíkur (dokument nr. 1118758).

⁽³⁹⁾ Dokument nr. 1369196.

2.4.2 Tiltak 2

- (30) Den 28. april 2006 undertegnet OR og Ölfus kommune («Ölfus») en avtale («ORF-avtalen»)(⁴⁰) om opprettelse av Ölfus Revegetasjonsfond («ORF»).
- (31) I henhold til ORF-avtalen forpliktet OR seg til å foreta årlige betalinger på 12,5 millioner ISK i seks år til ORF. Formålet med ORF, slik det framgår av ORF-avtalen, var revegetering av arealer i kommunen som var forstyrret av kraftverk, samt arealforbedring i kommunen generelt. I ORF-avtalen forpliktet OR seg videre til å støtte utbyggingen av et fiberoptisk nett i Ölfus.
- (32) Den 25. oktober 2007 godkjente Ölfus opprettelsen av ORF som et fond med egen administrasjon og oppga i godkjenningsvedtaket at Ölfus var eneeier av ORF. ORF hadde et styre bestående av tre medlemmer. To av dem ble var oppnevnt av Ölfus og ett av OR. Vedtak i styret i ORF ble gjort etter flertallsregelen, som også er det generelle prinsippet for avstemninger i islandsk rett(⁴¹).
- (33) Den 31. januar 2014 undertegnet OR og Ölfus en avtale om gjennomføring av prosjekter etter ORF-avtalen. I henhold til avtalen frasa OR seg alle rettigheter, forvaltningsplikten og ansvaret for ORF og overdro disse til Ölfus(⁴²).
- (34) Den 31. januar 2014 inngikk GR og Ölfus en avtale om utrulling av et fiberoptisk bredbåndsnett og drift av dette i Ölfus («2014-avtalen om fiberoptisk bredbånd»). Ifølge artikkel 8 i avtalen skulle Ölfus betale for utbygging, drift og administrasjon og levering av tjenester på bredbåndsnettet. Særlig skulle Ölfus betale GR 80 millioner ISK i tre rater fra 1. juni til 1. august 2014(⁴³). Øvrige kostnader og utgifter til bygging og drift av nettet skulle bæres av GR.
- (35) I en pressemelding 5. februar 2014 kunngjorde Ölfus at ORF skulle avvikles og midlene gå til et nytt formål(⁴⁴).
- (36) Den 23. mai 2014 gjorde Ölfus vedtak om avvikling av ORF. I henhold til vedtaket hadde Ölfus en ubetinget rett til å tildele kapital fra det tidligere ORF til andre prosjekter i kommunen(⁴⁵).
- (37) Den 2. juni 2015 gjorde PTA vedtak nr. 11/2015(⁴⁶) og vurderte der om midlene i det tidligere ORF som opprinnelig stammet fra OR, var blitt tildelt GR gjennom en avtale mellom Ölfus og GR. PTA vurderte også om Ölfus hadde overført eierskapet til bredbåndsnettet til GR i strid med EC-loven artikkel 36.
- (38) PTA besluttet at GR måtte betale tilbake til Ölfus de beløpene som var utbetalt i henhold til 2014-avtalen om fiberoptisk bredbånd. PTA foreslo enten tilbakebetaling i kontanter eller alternativt at Ölfus skulle få en eierandel i bredbåndsnettet. I sistnevnte tilfelle ville verdien av eierandelen måtte tilsvare det kapitalinnskuddet Ölfus hadde gjort i henhold til avtalen, der kravet til avkastning skulle være til markedsvilkår(⁴⁷).
- (39) Den 3. desember 2015, etter korrespondanse med PTA om overholdelse av vedtak nr. 11/2015, overleverte GR et utkast til avtale om eierskap, drift og leie av bredbåndsnettet til PTA. Etter ytterligere korrespondanse mellom PTA og GR(⁴⁸) konkluderte PTA i brev datert 26. mai 2016(⁴⁹) med at utkastet til avtale var i tråd med EC-loven artikkel 36. PTA kom også til at de aktuelle midlene var blitt gitt til GR av Ölfus, ikke OR(⁵⁰).

(⁴⁰) Dokument nr. 1369212.

(⁴¹) Dokument nr. 1369214.

(⁴²) Dokument nr. 1369218.

(⁴³) Ölfus overførte midlene i det tidligere ORF til GR 1. juni (30 millioner ISK), 1. juli (30 millioner ISK) og 1. august 2014 (20 millioner ISK).

(⁴⁴) Ölfus' [pressemelding av 5. februar 2014](#).

(⁴⁵) Dokument nr. 1118758, s. 53.

(⁴⁶) PTAs vedtak nr. 11/2015 av 2. juni 2015.

(⁴⁷) Samme sted, side 26.

(⁴⁸) Dokument nr. 1118758, vedlegg 10–13.

(⁴⁹) Dokument nr. 1118758, vedlegg 12.

(⁵⁰) Samme sted.

- (40) Den 25. november 2016 undertegnet Ölfus og GR en avtale om eierskap, drift og leie av bredbåndsnett⁽⁵¹⁾. Innholdet i avtalen tilsvarer innholdet i utkastet som ble vurdert av PTA. Artikkel 2 i denne avtalen fastsetter at kapitalinnskuddet skal tilbakebetales i form av en eierandel i nettet basert på Ölfus' bidrag til utrulling⁽⁵²⁾.
- (41) I åpningsvedtaket var ESAs foreløpige oppfatning at GR hadde oppnådd en fordel ved indirekte å ha mottatt midler fra OR for legging av et fiberoptisk kabelnett i Ölfus. Disse midlene er de samme som dem som beskrives i avsnitt 2.4.2.

2.4.3 Tiltak 3

- (42) Ved brev datert 20. april 2015⁽⁵³⁾ spurte GR om selskapets deltakelse i en konsernkontoordning driftet av OR ville være i samsvar med EC-loven artikkel 36, noe PTA bekreftet ved brev 7. juli 2015⁽⁵⁴⁾.
- (43) Den 1. desember 2016 undertegnet GR og OR en avtale som ga GR tilgang til konsern-kontoen⁽⁵⁵⁾.
- (44) Den 20. mars 2019 konkluderte PTA i vedtak nr. 3/2019⁽⁵⁶⁾ med at GRs kortsiktige lån fra ORs konsernkonto ikke var i samsvar med EC-loven artikkel 36. PTA mente at ettersom lånet fra konsernkontoordningen ikke gjenspeilte markedsvilkårene, var det i strid med PTAs vedtak av 13. november 2006 nr. 10/2006⁽⁵⁷⁾ og dermed EC-loven artikkel 36.
- (45) I åpningsvedtaket var ESA av den foreløpige oppfatning at GR hadde oppnådd en fordel ved å ha mottatt et kortsiktig lån fra OR gjennom den felles konsernkontoen.

2.4.4 Tiltak 4

- (46) Tiltak 4 gjelder erstatningen av GRs lån fra OR med lån fra private långivere. De aktuelle lånene fra private långivere var gitt på det vilkår at dersom ORs eierandel i GR falt under 50 %, skulle långiver ha rett til å kreve lånet tilbakebetalt og si opp låneavtalen eller til å erklære lånet forfalt («klausul om endring av kontroll»). Ifølge klageren var rentene den private långiveren anvendte, kontinuerlig satt under markedsnivå på grunn av denne bestemmelsen.
- (47) I vedtak nr. 3/2019 anså PTA at private långivere gjennom denne bestemmelsen knyttet eierskapet til OR til låneavtalene for å minimere sannsynligheten for mislighold⁽⁵⁸⁾. PTA anså derfor at bestemmelsen kunne føre til mer fordelaktige lånevilkår⁽⁵⁹⁾.
- (48) I siste instans kom PTA til at GRs låneavtaler med private långivere ikke kunne inneholde klausulen om endring av kontroll. I åpningsvedtaket avsnitt 97 anså ESA innledningsvis at GR ved å ta med klausulen om endring av kontroll kan ha oppnådd en fordel hos private långivere.

3 Merknader fra islandske myndigheter

3.1 Tiltak 1

- (49) I sine merknader peker islandske myndigheter på at det bare var de to rentebetalingene med forfallsdato 2. november 2009 og 3. mai 2010 som faktisk ble utsatt. Disse rentebetalingene ble til slutt foretatt henholdsvis 44 og 120 dager etter forfall. OR har siden ikke utsatt noen betalinger eller avveket fra vilkårene i låneavtalene.

⁽⁵¹⁾ Dokument nr. 1118758, vedlegg 14.

⁽⁵²⁾ Eierandeler for Ölfus og GR på henholdsvis 78 % og 22 %.

⁽⁵³⁾ Dokument nr. 1369222.

⁽⁵⁴⁾ Dokument nr. 1369224.

⁽⁵⁵⁾ Dokument nr. 1262835.

⁽⁵⁶⁾ PTAs vedtak nr. 3/2019 av 20. februar 2019.

⁽⁵⁷⁾ PTAs vedtak nr. 10/2006 av 13. november 2006.

⁽⁵⁸⁾ PTAs vedtak nr. 3/2019 av 20. februar 2019, avsnitt 353.

⁽⁵⁹⁾ Samme sted, avsnitt 353.

- (50) Det aktuelle tiltaket gjelder at det ikke er betalt markedsrente på fordelene OR oppnådde gjennom en midlertidig betalingsutsettelse for renter. Islandske myndigheter erkjenner at det fritar låntakeren fra en økonomisk byrde og frigjør kapital som ellers ville blitt brukt til betalingene, og at dét i prinsippet kan utgjøre en fordel.
- (51) Ifølge beregningene islandske myndigheter har lagt fram når det gjelder de to rentebetalingene som faktisk ble utsatt til betalingsdatoen, utgjør renten beregnet etter rentesatsen i ESAs retningslinjer for referanse- og diskonteringsrente⁽⁶⁰⁾ 13 212 965 ISK / 94 588 euro. Islandske myndigheter anså at dette beløpet utgjorde bagatellmessig støtte⁽⁶¹⁾. Islandske myndigheter har også bekreftet at det ikke var gitt noen annen bagatellmessig støtte til mottakeren.
- (52) Islandske myndigheter anfører også at foreldelsesfristen på ti år fastsatt i protokoll 3 del II artikkel 15, var overskredet. Ettersom de utsatte rentebetalingene ble betalt 16. desember 2009 og 30. august 2010, er islandske myndigheter av den oppfatning at foreldelsesfristen var utløpt med hensyn til tiltak 4. Kommunikasjon med ESA i kjølvannet av klagerens brev av 26. oktober 2016 kan etter deres oppfatning ikke anses å utgjøre et tiltak foretatt av ESA som avbryter foreldelsesfristen.

3.2 Tiltak 2

- (53) I sine merknader anfører islandske myndigheter at tiltaket ikke kan tilskrives OR. OR spilte ikke noen direkte eller indirekte (for eksempel gjennom styret i ORF) rolle i avviklingen og avhendingen av ORF. Det var Ölfus snarere enn OR som bestemte at 80 millioner ISK skulle betales til GR.
- (54) Islandske myndigheter mener at ESA tok feil ved å hevde at «OR hadde felles kontroll over ORF, sammen med representanter for kommunen»⁽⁶²⁾, ettersom vedtaket i ORFs styre var et flertallsvedtak uten at representanten for OR hadde vetorett. ESA tok også feil ved å hevde at «ORF besluttet i 2014 å bruke sine midler på å finansiere GRs utrulling av et fiberoptisk nettverk»⁽⁶³⁾. Ölfus kommune hadde som eiere av ORF tatt beslutningen om å avvikle sistnevnte og avhende dets midler. Islandske myndigheter peker på at også PTA anså at midlene kom fra kommunen⁽⁶⁴⁾.
- (55) Videre mener islandske myndigheter at det aktuelle tiltaket uansett ble tilbakebetalt, og at statsstøtten derfor allerede er tilbakebetalt. Tilbakebetalingen ble gjort i tråd med PTAs vedtak nr. 11/2015 og ble tilbakebetalt i sin helhet av GR til Ölfus kommune. Dette gjelder både hovedstolen for hver betaling og avkastning til markedsvilkår. Islandske myndigheter oppgir at dette gjenspeiles i eierandelen i nettet, som for Ölfus kommune utgjør en eierandel på 78 %.
- (56) Dersom ESA mener at tiltaket ikke var tilbakebetalt i sin helhet, anfører islandske myndigheter at tiltaket er forenlig med EØS-avtalens virkemåte, enten etter artikkel 59 nr. 2 eller etter artikkel 61 nr. 3 bokstav c). Islandske myndigheter oppgir i forbindelse med begge disse artiklene at det forelå markedssvikt i landdistriktene i Ölfus ettersom ingen parter hadde tilkjennegitt planer om eller vilje til selv å bygge ut og drifte et bredbåndsnett i området i løpet av en treårsperiode.

3.3 Tiltak 3

- (57) I sine merknader anfører islandske myndigheter at PTA ikke tok hensyn til de kumulative vilkårene for statsstøtte fastsatt i EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1. Selv om PTA fokuserte på formelle krav til låneordninger mellom tilknyttede enheter som OR og GR, vurderte den ikke om lånet ga GR en fordel som ikke var tilgjengelig på markedet.

⁽⁶⁰⁾ ESAs [retningslinjer for referanse- og diskonteringsrente](#).

⁽⁶¹⁾ Islandske myndigheter viser til kommisjonsforordning (EU) nr. 1407/2013 av 18. desember 2013 om anvendelse av artikkel 107 og 108 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte på bagatellmessig støtte.

⁽⁶²⁾ Åpningsvedtaket, avsnitt 49.

⁽⁶³⁾ Samme sted.

⁽⁶⁴⁾ Dokument nr. 1118758.

- (58) Islandske myndigheter hevder at OR og GR baserte renter og betalingsvilkår på markedsvilkår da de fastsatte vilkårene for lån fra konsernkontoordningen, i samsvar med PTAs brev av 7. juli 2015.
- (59) Nærmere bestemt baserte OR og GR rentene på lån fra konsernkontoordningen på vilkårene til [...], GRs forretningsbank. I desember 2016 fastsatte [...] renten for tilsvarende lån til [...]⁽⁶⁵⁾, tilsvarende renten på [...]⁽⁶⁶⁾ for GRs lån fra konsernkontoordningen. I tillegg hadde [...] i desember 2016 gitt GR et tilbud⁽⁶⁷⁾ om lånefinansiering med [...], som førte til at det faktisk ble inngått en låneavtale 28. desember 2016⁽⁶⁸⁾.
- (60) Ifølge islandske myndigheter var vilkårene og rentene for lånene derfor på markedsvilkår, og GRs tilgang til og utnyttelse av konsernkontoen ga ikke selskapet noen fordel.

3.4 Tiltak 4

- (61) Ifølge islandske myndigheter er klausulen om endring av kontroll en standardklausul i låneavtaler, og den ble ikke spesielt utarbeidet med tanke på OR og GR. Islandske myndigheter framla også en juridisk betenkning der klausulen ble vurdert som vanlig i låneavtaler på Island og i Europa.
- (62) Islandske myndigheter mener at PTAs antakelse om at klausulen om endring av kontroll er til fordel for långivere, er ubegrunnet. Ethvert tiltak OR har til disposisjon for å hjelpe GR med å tilbakebetale usikre lån⁽⁶⁹⁾, er gjenstand for grundig granskning og krever forhåndsgodkjenning fra PTA i henhold til EC-loven artikkel 36. Eierskap medfører følgelig ikke en forsikring om at morselskapet til en långiver kan gripe raskt og effektivt inn. I tillegg er fraværet av panteretter eller garantier i GRs låneavtaler ytterligere en indikasjon på at långiverne har ansett GR som en uavhengig debitor på grunnlag av selskapets økonomiske stilling, virksomhet og framtids-utsikter.
- (63) Følgelig mener islandske myndigheter at det må framlegges dokumentasjon på at det er en reell og faktisk årsakssammenheng mellom eierskapet og de lavere eller unormale rentene, premiene og/eller betalingsvilkårene.
- (64) Ifølge islandske myndigheter gjennomførte ikke PTA noen referansemåling. GR hadde på den annen side forelagt PTA en detaljert studie av kredittvilkårene GR var tilbudt, og sammenlignet dem med kredittvilkår tilbudt tilsvarende foretak på kredittmarkedene.
- (65) Ut fra denne referansemålingen medførte ikke klausulen om endring av kontroll noen fordel for GR. Endringen av kontroll hadde ikke den påståtte virkning å sikre GR en bedre rentemargin enn selskapet ville hatt uten eierskapet til OR. Tvert imot indikerte analysen at låneavtalen var på markedsvilkår. Islandske myndigheter påpeker også at PTA hadde konkludert med at GRs rentemargin⁽⁷⁰⁾ var lik rentemarginene som var tilbudt telekommunikasjonsselskapene i PTAs referansemåling.
- (66) Islandske myndigheter påpeker dessuten at PTA i sitt vedtak nr. 3/2019 nedla forbud mot at GR kunne ta med klausuler om endring av kontroll i sine nye låneavtaler. Etter at PTA hadde gjort vedtak nr. 3/2019, inngikk GR 21. juni 2019 en ny låneavtale med en privat långiver, der rentenivået ikke ble påvirket av at klausulen om endring av kontroll var fjernet. Islandske myndigheter gjør derfor gjeldende at klausulen ikke hadde den virkningen PTA hevdet, og at låneavtalene var på markedsvilkår.

⁽⁶⁵⁾ [...] basispoeng pluss [...].

⁽⁶⁶⁾ [...].

⁽⁶⁷⁾ Dokument nr. 1267408.

⁽⁶⁸⁾ Dokument nr. 1262817 (vedlegg E.4).

⁽⁶⁹⁾ F.eks. garantier, kapitalforhøyelse, lån eller annen økonomisk støtte.

⁽⁷⁰⁾ På islandsk *vaxtakjör*.

II. VURDERING

4 Spørsmålet om hvorvidt det foreligger statsstøtte

- (67) EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1 lyder: «Med de unntak som er fastsatt i denne avtale, skal støtte gitt av EFs medlemsstater eller EFTA-statene eller støtte gitt av statsmidler i enhver form, som vrir eller truer med å vri konkurransen ved å begunstige enkelte foretak eller produksjonen av enkelte varer, være uforenlig med denne avtales funksjon i den utstrekning støtten påvirker samhandelen mellom avtalepartene.»
- (68) For at et tiltak skal utgjøre støtte i henhold til denne bestemmelsen, må derfor følgende kumulative vilkår være oppfylt: i) Tiltaket må være gitt av staten eller gjennom statsmidler, ii) det må gi et foretak en fordel, iii) det må begunstige enkelte foretak (selektivitet), og iv) det må vri eller true med å vri konkurransen og kunne påvirke samhandelen⁽⁷¹⁾.

4.1 Tiltak 1: Midlertidig betalingsutsettelse for renter fra GR til OR

4.1.1 Innledning

- (69) Før tiltaket vurderes, påpeker ESA at i motsetning til hva islandske myndigheter hevder i sine merknader oppsummert i avsnitt (52), har foreldelsesfristen ikke utløpt når det gjelder tiltak 1.
- (70) Etter protokoll 3 del II artikkel 15 nr. 1 skal ESAs myndighet til å kreve støtte tilbakebetalt ha en foreldelsesfrist på ti år. Etter protokoll 3 del II artikkel 15 nr. 2 skal foreldelsesfristen løpe fra den dag den ulovlige støtten tildeles mottakeren som individuell støtte. Videre skal ethvert tiltak truffet av ESA med hensyn til den ulovlige støtten, avbryte foreldelsesfristen. ESA anser at tiltak 1 ble innvilget 16. oktober 2009 (se punkt 4.3.1 under). Ved brev av 28. november 2016⁽⁷²⁾ videresendte ESA klagen og mottatte tilleggsopplysninger til islandske myndigheter for kommentarer. ESA anser derfor at foreldelsesfristen med hensyn til tiltak 1 ikke var utløpt på det tidspunkt det foreliggende vedtak ble gjort.
- (71) Ut fra de fakta og argumenter som er framlagt i saken, finner ESA videre at det er hensiktsmessig å innlede vurderingen av tiltaket ved å analysere om det oppfyller vilkårene for bagatellmessig støtte og følgelig ikke utgjør statsstøtte ettersom tiltaket ikke anses å oppfylle alle de kumulative kriteriene i EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1.
- (72) ESA har besluttet at mindre støttebeløp på visse vilkår ikke anses å oppfylle alle kriteriene fastsatt i EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1, og derfor ikke er underlagt framgangsmåten for melding. Slik bagatellmessig støtte kan anses ikke å ha noen innvirkning på samhandelen mellom EØS-statene eller vri eller true med å vri konkurransen.
- (73) Av grunnene angitt i avsnitt (76)–(79) under anser ESA at vilkårene for å vurdere om tiltak 1 utgjør bagatellmessig støtte, er fastsatt i kommisjonsforordning (EU) nr. 1407/2013 («forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte»), som innlemmet i EØS-avtalen⁽⁷³⁾.
- (74) Tiltak 1 gjelder rentebetalingene med forfall 1. november 2009, 1. mai 2010, 1. november 2010 og mai 2011 som ble utsatt ved at ORs styre godkjente at GR undertegnet kredittlinjeavtalen 16. oktober 2009 (se avsnitt (23)).
- (75) ESA peker på at PTA i vedtak nr. 25/2010 anså at rentebetalingene ikke kunne utsettes (se avsnitt (25)). Følgelig ble bare de to første rentebetalingene forut for PTAs vedtak faktisk utsatt. Disse faktisk utsatte rentebetalingene ble til slutt foretatt henholdsvis 16. desember 2009 (44 dager etter at betalingen ble utsatt) og 30. august 2010 (120 dager etter at betalingen ble utsatt). Da disse betalingene ble gjort, hadde det allerede påløpt renter på de utsatte beløpene, og disse rentene ble ikke tilbakebetalt.

⁽⁷¹⁾ Se f.eks. Domstolens dom av 17. november 2022, *Volotea mot Kommisjonen*, forente saker C-331/20 P og C-343/20 P, EU:C:2022:886, avsnitt 102.

⁽⁷²⁾ Dokument nr. 828509.

⁽⁷³⁾ Kommisjonsforordning (EU) nr. 1407/2013 av 18. desember 2013 om anvendelse av artikkel 107 og 108 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte på bagatellmessig støtte. EUT L 352 av 24.12.2013, s. 1–8. Innlemmet i nr. 1a i [vedlegg XV](#) til EØS-avtalen.

4.1.2 *Anvendelse og virkeområde for forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte*

- (76) I henhold til artikkel 8 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte trer forordningen i kraft 1. januar 2014. Forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte ble innlemmet i EØS-avtalen ved beslutning i EØS-komiteen av 16. mai 2014 og trådte i kraft i EØS 17. mai 2014⁽⁷⁴⁾. Forordningen trådte derfor i kraft etter at tiltaket ble innvilget.
- (77) Artikkel 7 nr. 1 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte fastsetter at forordningen får anvendelse på støtte som er gitt før den trådte i kraft, dersom støtten oppfyller alle vilkårene fastsatt i forordningen. Enhver støtte som ikke oppfyller disse vilkårene, vil bli vurdert av Kommisjonen i samsvar med relevante rammer, retningslinjer, meldinger og kunngjøringer.
- (78) Videre får forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte anvendelse på støtte til foretak i alle sektorer med unntak av sektorene angitt i artikkel 1 bokstav a)–e) i forordningen. Ettersom disse unntakene ikke gjelder i dette tilfellet, anser ESA at tiltak 1 faller inn under virkeområdet for forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte.
- (79) På denne bakgrunn vil ESA vurdere om tiltak 1 utgjør bagatellmessig støtte i henhold til forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte, i samsvar med artikkel 1 nr. 1 og artikkel 7 nr. 1 i forordningen.

4.1.3 *Støttens tildelingstidspunkt*

- (80) Den 16. oktober 2009 godtok styret i OR at rentebetalingene ble utsatt i henhold til rammeavtalen og tillegget (se avsnitt (23)).
- (81) Det følger av artikkel 3 nr. 2 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte at støtte skal anses som gitt «i det øyeblikk retten til å motta støtten overføres til foretaket i henhold til gjeldende nasjonale regler, uansett utbetalingstidspunkt for den bagatellmessige støtten til foretaket».
- (82) Etter islandsk lov skal alminnelige renter kun betales på pengekrav som følger av kontrakt, sedvane eller lov⁽⁷⁵⁾. Dersom dette ikke er tilfelle, anses det ikke å foreligge noen plikt til å betale alminnelig rente⁽⁷⁶⁾. Da partene besluttet å utsette rentebetalingene, var de ikke enige om at renter skulle påløpe på de utsatte rentebetalingene. GR hadde med andre ord ingen kontraktsmessig forpliktelse til å betale renter på de utsatte rentebetalingene, og dette fulgte heller ikke av sedvane eller lov. Støtten ble etter ESAs oppfatning derfor tildelt på det tidspunktet styret i OR besluttet å utsette rentebetalingene.
- (83) Følgelig mener ESA at tiltak 1 ble tildelt 16. oktober 2009.

4.1.4 *Bagatellmessig støttebeløp, beregning av bruttotilskuddsekvivalent og kumulering (artikkel 3 nr. 2, artikkel 4 nr. 1 og 7 og artikkel 5 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte)*

- (84) Artikkel 2 nr. 2 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte fastsetter at «[s]amlet bagatellmessige støtte gitt per medlemsstat til ett enkelt foretak skal ikke overstige 200 000 euro i løpet av en periode på tre skatteår».
- (85) Artikkel 4 nr. 1 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte fastsetter at forordningen får anvendelse bare på støtte der det er mulig å beregne nøyaktig bruttotilskuddsekvivalent på forhånd, uten at det er nødvendig å foreta en risikovurdering («støtte med innsynsmulighet»).

⁽⁷⁴⁾ EØS-komiteens beslutning nr. 98/2014 av 16. mai 2014 om endring av EØS-avtalens vedlegg XV (Statsstøtte). I samsvar med artikkel 3 i EØS-komiteens beslutning trådte beslutningen i kraft 17. mai 2014.

⁽⁷⁵⁾ Se [artikkel 3 i \[islandsk\] lov nr. 38/2001 om renter og indeksregulering](#).

⁽⁷⁶⁾ Se Islands Høyesteretts dom av 6. mai 2004 nr. 443/2003.

- (86) Videre tilsvarende ikke tiltak 1 støtteinstrumentene angitt i artikkel 4 nr. 2–6 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte⁽⁷⁷⁾. I henhold til artikkel 4 nr. 7 i forordningen skal støtte som inngår i andre instrumenter, anses som bagatellmessig støtte med innsynsmulighet dersom instrumentet fastsetter et tak som sikrer at den gjeldende øvre grensen ikke overstiges.
- (87) ESA gjentar at OR den 16. oktober 2009, dvs. samme dato som tiltak 1 ble innvilget, utsatte fire rentebetalinger. ESA bemerker at OR på dette tidspunktet ikke visste at PTA ville gripe inn med sitt vedtak nr. 25/2010 av 7. september 2010 og ikke tillate at rentebetalingene ble utsatt (se avsnitt (23)). Derfor omfattet ORs vedtak om utsettelse av 16. oktober 2009 alle fire rentebetalinger (se avsnitt (24)). Følgelig er ESA av den oppfatning at for å vurdere om tiltak 1 overholder reglene for samlet bagatellmessig støtte, og om det omfatter innsynsmulighet (artikkel 3 nr. 2, artikkel 4 nr. 1 og artikkel 4 nr. 7 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte), må det beregnes renter på alle de fire rentebetalingene som ble utsatt.
- (88) Når det gjelder varigheten av utsettelsene for de fire rentebetalingene, var utsettelsene av disse betalingene basert på bestemmelsene i kredittlinjeavtalen. De utsatte rentebetalingene skulle derfor betales senest på forfallsdatoene i kredittlinjeavtalen.
- (89) Det følger av det ovenstående at det på datoen for støttetildelingen (16. oktober 2009) var mulig å beregne det nøyaktige rentebeløpet som ville påløpe på de utsatte rentebetalingene, fra datoen for støttetildelingen og fram til utløpet av kredittlinjeavtalen. ESA anser derfor at tiltak 1 må regnes som støtte med innsynsmulighet i henhold til artikkel 4 nr. 1 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte. Ettersom varigheten av utsettelsen av rentebetalingene ble fastsatt for en bestemt periode, overholder tiltak 1 også artikkel 4 nr. 7 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte.
- (90) Når det gjelder forordningens krav om å vurdere overholdelsen av den øvre grensen for bagatellmessig støtte til «ett enkelt foretak»⁽⁷⁸⁾, har islandske myndigheter bekreftet at ingen andre foretak som kontrolleres av Reykjavik kommune eller deres datterselskaper, har fått bagatellmessig støtte i løpet av en periode på tre skatteår, i dette tilfellet 2007–2011. Det er derfor bare rentebeløpet beregnet på grunnlag av utsettelsesperioden for de fire aktuelle rentebetalingene⁽⁷⁹⁾ som er relevante for vurderingen av overholdelsen av den øvre grensen for bagatellmessig støtte fastsatt i artikkel 3 nr. 2 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte.
- (91) ESA beregner samlet bagatellmessig støtte på grunnlag av følgende faktorer: summen av de utsatte rentebetalingene, antall dager rentebetalingene ble utsatt, og den renten som hadde blitt anvendt dersom GR hadde gått ut i markedet og lånt de utsatte beløpene for varigheten av utsettelsene.
- (92) Ifølge opplysningene fra islandske myndigheter er markedsrenten som skal anvendes i dette tilfellet 11,45 %, som også ble brukt i kredittlinjeavtalen mellom GR og en privat utlåner. Denne renten er basert på preferanserenten K-1 på 10,45 % med et påslag på 100 basispoeng⁽⁸⁰⁾. ESA anser at dette rentenivået vil være hensiktsmessig for å beregne beløpet for bagatellmessig støtte. Særlig ble denne renten tilbudt GR av en privat utlåner for et tilsvarende lån på det aktuelle tidspunktet. ESA påpeker også at den referanserenten de har brukt som tilnæringsverdi for markedsrenten, uansett var lavere i oktober 2009 (dvs. 7,67 %).
- (93) For vurderingen av beløpet for bagatellmessig støtte beregnes renten på de utsatte betalingene følgelig som følger:

⁽⁷⁷⁾ Artikkel 4 nr. 2–6 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte viser til tilskudd, rentesubsidier, lån, kapitaltilførsler, risikofinansieringstiltak og garantier.

⁽⁷⁸⁾ Se artikkel 2 nr. 2 og artikkel 3 nr. 2 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte.

⁽⁷⁹⁾ Se avsnitt (24).

⁽⁸⁰⁾ Preferanserente K-1 (på islandsk *Kjörvaxtaflokkur K-1*) ble fastsatt og offentliggjort på Islands finansmarked av den kommersielle långiveren (*Landsbankinn*). Ifølge opplysningene fra islandske myndigheter ville den kommersielle långiveren gjøre et påslag på 75 basispoeng på basisrenten før 1. juli 2009 og på 100 basispoeng etter denne datoen.

Renter på utsettelsen av rentebetalingen med forfall 1. november 2009

Utsatt rentebetaling: ISK 81 240 732

Antall dagers utsettelse: 638

Betalingsdato: 15. juli 2011

Rente: 11,45 %

Renter i utsettelsesperioden: ISK 16 601 673,62 (EUR 98 142⁽⁸¹⁾)

Renter på utsettelsen av rentebetalingen med forfall 1. mai 2010

Utsatt rentebetaling: ISK 61 415 704

Betalingsdato: 15. juli 2011

Antall dagers utsettelse: 441

Rente: 11,45 %

Renter i utsettelsesperioden: ISK 8 663 969,43 (EUR 51 218)

Renter på utsettelsen av rentebetalingen med forfall 1. november 2010

Utsatt rentebetaling: ISK 55 994 167

Betalingsdato: 15. juli 2011

Antall dagers utsettelse: 257

Rente: 11,45 %

Renter i utsettelsesperioden: ISK 4 514 280,43 (EUR 26 686)

Renter på utsettelsen av rentebetalingen med forfall 1. mai 2011

Utsatt rentebetaling: ISK 62 994 280

Betalingsdato: 15. juli 2011

Antall dagers utsettelse: 76

Rente: 11,45 %

Renter i utsettelsesperioden: = ISK 1 501 852,67 (EUR 8 878)

- (94) På grunnlag av det ovenstående beløper samlet bagatellmessig støtte under tiltak 1 seg til 184 924 euro.
- (95) I henhold til artikkel 2 nr. 6 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte og med henblikk på de øvre grensene i nr. 2 skal støtten uttrykkes som kontanttilskudd. Alle tall som benyttes, skal være bruttobeløp, dvs. før fradrag av skatt eller andre avgifter. Dersom støtten gis i en annen form enn som tilskudd, skal støttebeløpet være støttens bruttotilskuddsekvivalent. Støtte som utbetales i flere rater, skal diskonteres til verdien på tidspunktet da støtten ble tildelt. Renten som skal benyttes ved diskontering og for beregning av bruttotilskuddsekvivalent, skal være referanserenten som gjaldt på tidspunktet for tildelingen.

⁽⁸¹⁾ For å omregne beløpet for bagatellmessig støtte til euro bruker ESA gjennomsnittlig årlig vekslingskurs ISK/EUR i 2009.

- (96) I dette tilfellet ble støtten gitt som en utsettelse av framtidige rentebetalinger 16. oktober 2009. Beløpet på 184 924 euro bør derfor også diskonteres til verdien på tidspunktet for støtte-tildelingen. Selv om ESA ikke har utført diskonteringen, påpeker ESA at diskontering ville ført til et enda lavere støttebeløp, noe som støtter konklusjonen om at den øvre grensen for bagatellmessig støtte i dette tilfellet ble overholdt.
- (97) ESA er derfor av den oppfatning at støtten under tiltak 1 ikke overstiger den øvre grensen fastsatt i artikkel 3 nr. 2 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte.
- 4.1.5 *Overvåking (artikkel 6 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte)*
- (98) I henhold til artikkel 6 nr. 1 første punktum i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte skal en medlemsstat som har til hensikt å gi bagatellmessig støtte til et foretak, underrette foretaket skriftlig om det planlagte støttebeløpet (uttrykt som en bruttotilskuddsekvivalent) og om at det dreier seg om bagatellmessig støtte, med en uttrykkelig henvisning til denne forordningen og med angivelse av støttens tittel og henvisning til den relevante kunngjøringen i Den europeiske unions tidende.
- (99) Artikkel 6 nr. 2 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte fastsetter at dersom en medlemsstat har opprettet et sentralt register over bagatellmessig støtte med fullstendige opplysninger om all bagatellmessig støtte som er gitt av en myndighet i denne medlemsstaten, skal nr. 1 første ledd opphøre å gjelde fra det tidspunktet da registeret omfatter en periode på tre år.
- (100) Som islandske myndigheter har forklart, var det sentrale registeret over bagatellmessig støtte ennå ikke opprettet 16. oktober 2010. Derfor faller tiltak 1 inn under artikkel 6 nr. 1 første ledd. Følgelig skulle islandske myndigheter, når de hadde til hensikt å gi bagatellmessig støtte til GR, ha underrettet sistnevnte skriftlig om det planlagte støttebeløpet (uttrykt som en bruttotilskuddsekvivalent) og om at det dreide seg om bagatellmessig støtte, med en uttrykkelig henvisning til denne forordningen og med angivelse av støttens tittel og henvisning til den relevante kunngjøringen i Den europeiske unions tidende.
- (101) Islandske myndigheter har bekreftet at GR ikke ble underrettet om intensjonen om å gi bagatellmessig støtte i tråd med artikkel 6 nr. 1 i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte. ESA mener imidlertid at denne utelatelsen ikke er til hinder for anvendelsen av forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte på tiltak 1, i tråd med Kommisjonens tolkning av denne forordningen, som også gjenspeiles i sistnevntes kunngjøring om tilbakebetaling av ulovlig og uforenlig statsstøtte⁽⁸²⁾ («2019-kunngjøringen om tilbakebetaling»).
- (102) Selv om ESA ennå ikke har vedtatt retningslinjer tilsvarende Kommisjonens 2019-kunngjøring om tilbakebetaling⁽⁸³⁾, anser ESA at kunngjøringens avsnitt 100 og 101 om bagatellmessig støtte gjenspeiler generelle prinsipper som ESA anvender tilsvarende.
- (103) I henhold til avsnitt 101 i 2019-kunngjøringen om tilbakebetaling kan Kommisjonen godta at regelen om bagatellmessig støtte kan anvendes på en støttemottaker med tilbakevirkende kraft på tre vilkår:
- Samlet støttebeløp må være under den øvre grensen for bagatellmessig støtte⁽⁸⁴⁾,
 - når en medlemsstat i ettertid kontrollerer beløpet for den bagatellmessige støtten som er tildelt i løpet av en periode på tre skatteår, må den ta hensyn til hver enkelt periode på tre skatteår som omfatter datoen for tildeling av den støtten som påstås å være unntatt fra tilbakebetaling⁽⁸⁵⁾, og
 - alle vilkårene fastsatt i den gjeldende forordningen som kan anvendes med tilbakevirkende kraft, må være oppfylt.

⁽⁸²⁾ Kommisjonsmelding med tittelen «Commission Notice on the recovery of unlawful and incompatible State aid», C/2019/5396, EUT C 247 av 23.7.2019, s. 1–23.

⁽⁸³⁾ ESA anvender for tiden sine retningslinjer fra 2008 om tilbakebetaling av ulovlig og uforenlig støtte. EUT L 105 av 21.4.2011, s. 32–78, og EØS-tillegget nr. 23/2011 av 21.4.2011, s. 1. Disse retningslinjene tilsvarer kommisjonskunngjøringen med tittelen «Towards an effective implementation of Commission decisions ordering Member States to recover unlawful and incompatible State aid», EUT C 272 av 15.11.2007, s. 4.

⁽⁸⁴⁾ Støttebeløpet for tiltak 1 er under den øvre grensen for bagatellmessig støtte (se avsnitt (94)).

⁽⁸⁵⁾ Ifølge opplysningene fra islandske myndigheter er dette vilkåret oppfylt (se avsnitt (90) og dokument nr. 1369196, side 13).

- (104) Ovenstående analyse viser at med unntak av første punktum i artikkel 6 nr. 1 oppfylte tiltak 1 fra det tidspunkt støtten ble tildelt, alle kravene til bagatellmessig støtte fastsatt i forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte. Videre er det ikke mulig å anvende kravene i artikkel 6 nr. 1 første punktum med tilbakevirkende kraft. ESA anser derfor at tiltak 1 er i tråd med alle de tre vilkårene fastsatt i avsnitt 101 i 2019-kunngjøringen om tilbakebetaling, og at tiltak 1 følgelig omfattes av forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte.

4.1.6 Konklusjon

- (105) På grunnlag av det ovenstående konkluderer ESA med at tiltak 1 er i samsvar med forordningen av 2013 om bagatellmessig støtte, og at det derfor ikke utgjør statsstøtte etter EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1.

4.2 Tiltak 2: Finansieringen av leggingen av et fiberoptisk kabelnett i Ölfus kommune

4.2.1 Åpningsvedtakets virkeområde

- (106) I åpningsvedtaket var ESA av den foreløpig oppfatning at tiltak 2, altså mottaket av midler indirekte fra OR for legging av et fiberoptisk kabelnett i Ölfus kommune, oppfylte alle kriteriene i EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1 og derfor utgjorde statsstøtte⁽⁸⁶⁾.
- (107) Ved vurderingen av hva klagen omfatter, og følgelig ved beslutningen om hva åpningsvedtaket skulle omfatte, anså ESA at klagen gjaldt den påståtte statsstøtten OR alene på ulike måter hadde gitt GR⁽⁸⁷⁾. Både i den opprinnelige klagen og i etterfølgende anførsler har klageren konsekvent gitt uttrykk for bekymring med hensyn til ulike tiltak OR har truffet til fordel for GR⁽⁸⁸⁾. Det samme er tilfelle når det gjelder tiltak 2.
- (108) At åpningsvedtaket begrenser seg til tiltak truffet utelukkende av OR, framgår også av avsnitt 6 i vedtaket. I åpningsvedtaket avsnitt 57 anså ESA at det ene faktum at et tiltak er truffet av et offentlig foretak, ikke i seg selv er tilstrekkelig til at det kan tilskrives staten. Tilsvarende fastslo ESA i åpningsvedtaket avsnitt 58 at «*Overvåkingsorganet vil derfor måtte vurdere, i lys av de ovennevnte indikatorene, om OR, i sine forretninger med GR, opptrådte som en uavhengig enhet, uten noen påvirkning fra sine eiere, eller om ORs handlinger kan tilskrives islandske myndigheter, dvs. Reykjavík kommune og kommunene Akranes og Borgarbyggð.*»
- (109) I åpningsvedtaket avsnitt 63 mente ESA at i lys av ORs rettslige status, sammensetningen av dets styre og omstendighetene generelt som beskrevet over, kan ESA ikke utelukke at tiltakene kan tilskrives staten, og at de kan medføre overføring av statlige midler dersom og i den grad de gir GR fordeler. I åpningsvedtaket avsnitt 64 oppfordret ESA islandske myndigheter til å kommentere spørsmålet om tilskrivbarhet. Følgelig begrenset ESA vurderingen av tilskrivbarhet til OR og selskapets tilknytning til Reykjavík kommune og kommunene Akranes og Borgarbyggð snarere enn en annen enhet, som Ölfus eller ORF.
- (110) På grunnlag av det ovenstående mener ESA at åpningsvedtakets virkeområde er begrenset til tiltakene, herunder tiltak 2, som er truffet av OR alene.
- (111) I henhold til fast rettspraksis fra Den europeiske unions domstol («EU-domstolen») om den formelle undersøkelsesfasen av framgangsmåten for statsstøtte har Kommisjonen i henhold til artikkel 108 nr. 2 i TEUV «*plikt til å gi berørte parter formelt anledning til å uttale seg i den formelle undersøkelsesfasen [...]. Denne regel er et grunnleggende saksbehandlingskrav. [...]*»⁽⁸⁹⁾. ESA peker på at artikkel 108 nr. 2 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte tilsvarer protokoll 3 del 1 artikkel 1 nr. 2.

⁽⁸⁶⁾ Åpningsvedtaket, avsnitt 104.

⁽⁸⁷⁾ Samme sted, avsnitt 12.

⁽⁸⁸⁾ Se avsnitt 2 i åpningsvedtaket.

⁽⁸⁹⁾ Underrettens dom av 12. desember 2018, *Freistaat Bayern mot Kommisjonen*, T-683/15, EU:T:2018:916, avsnitt 46 og rettspraksis som det vises til der (ESAs uoffisielle oversettelse til norsk).

- (112) Domstolen mente videre at «[i] samsvar med artikkel 6 nr. 1 i forordning nr. 659/1999 må åpningsvedtaket inneholde et sammendrag av de relevante faktiske og juridiske forhold og Kommisjonens foreløpige vurdering, og angi grunnene for at dets forenlighet med det indre marked betviles. Den formelle undersøkelse gjør det mulig å foreta en mer inngående gransking og avklaring av spørsmålene som er tatt opp i åpningsvedtaket [...]. Kommisjonen må imidlertid, uten at den trenger å framlegge en fullstendig analyse av den aktuelle støtten, definere rammene for sin undersøkelse i tilstrekkelig grad til at berørte parter rett til å framlegge sine merknader ikke blir meningsløs [...]. For dette formål er det tilstrekkelig at berørte parter er innforstått med det resonnement som har ført til at Kommisjonen foreløpig har konkludert med at det aktuelle tiltak kan utgjøre ny støtte som er uforenlig med det indre marked [...]»⁽⁹⁰⁾. Artikkel 6 nr. 1 i forordning nr. 659/1999⁽⁹¹⁾ tilsvarer protokoll 3 del I artikkel 1 nr. 2.
- (113) Ifølge Underretten følger det videre at «artikkel 4 i forordning 2015/1589, som i henhold til artikkel 15 nr. 1 i nevnte forordning får anvendelse på den foreliggende sak med hensyn til Kommisjonens beslutninger om ulovlig støtte, fastsetter derfor en uttømmende liste over beslutninger som Kommisjonen kan treffe etter den foreløpige gransking av det aktuelle nasjonale tiltak, som ikke omfatter muligheten for å treffe en beslutning om at et nasjonalt tiltak erklæres forenlig med det indre marked uten at Kommisjonen først har truffet en beslutning om hvorvidt det aktuelle tiltak skal klassifiseres som statsstøtte. Særlig fastsetter artikkel 4 nr. 3 i forordning 2015/1589 at Kommisjonen kan erklære et tiltak forenlig med det indre marked "forutsatt at det faller inn under virkeområdet for artikkel 107 nr. 1 i TEUV".»⁽⁹²⁾. Artikkel 4 og 15 i forordning 2015/1589⁽⁹³⁾ tilsvarer protokoll 3 del II artikkel 4 og 13.
- (114) ESAs vurdering av tiltak 2 er basert på åpningsvedtakets virkeområde og prinsippene som det er redegjort for i det ovenstående, og som følger av fast rettspraksis når det gjelder retten til forsvar. ESA tar også til etterretning Underrettens dom med hensyn til plikten til å konkludere om hvorvidt det foreligger støtte, før det foretas en forenlighetsvurdering av et støttetiltak.
- 4.2.2 *Vurdering av tiltak 2*
- (115) Som forklart i foregående avsnitt var åpningsvedtakets virkeområde begrenset til den påståtte statsstøtten OR alene hadde gitt GR på ulike måter⁽⁹⁴⁾.
- (116) I sine merknader til åpningsvedtaket forklarte islandske myndigheter at Ölfus var forpliktet til og foretok betalinger til GR i henhold til en avtale inngått mellom de to 31. januar 2014 (se avsnitt (34))⁽⁹⁵⁾. Dessuten var det Ölfus som hadde myndighet til å avvike ORF (se avsnitt (35) og (36)).

⁽⁹⁰⁾ Samme sted, avsnitt 47 og rettspraksis som det vises til der (ESAs uoffisielle oversettelse til norsk).

⁽⁹¹⁾ Rådsforordning nr. 659/1999 av 22. mars 1999 om fastsettelse av nærmere regler for anvendelsen av artikkel 108 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte, EUT L 83 av 27.3.1999, s. 1, med endringer.

⁽⁹²⁾ Underrettens dom av 6. november 2022, *Nederland mot Kommisjonen*, T-469/20, EU:T:2022:713, avsnitt 59 (ESAs uoffisielle oversettelse til norsk). Anke under behandling i Domstolen, *Kommisjonen mot Nederland*, C-40/23 P. Avsnitt 59 i dommen i T-469/20: «Il en résulte que l'article 4 du règlement 2015/1589, applicable en l'espèce en vertu de l'article 15, paragraphe 1, dudit règlement, relatif aux décisions de la Commission en matière d'aide illégale, fixe donc une liste exhaustive des décisions que la Commission peut adopter à l'issue de l'examen préliminaire de la mesure nationale en cause, au nombre desquelles ne figure pas la possibilité d'adopter une décision déclarant une mesure nationale compatible avec le marché intérieur sans que la Commission se soit au préalable prononcée sur la qualification d'aide d'État de cette mesure. En particulier, l'article 4, paragraphe 3, du règlement 2015/1589 prévoit que la Commission peut déclarer une mesure compatible avec le marché intérieur, "pour autant qu'elle entre dans le champ de l'article 107, paragraphe 1, TFUE".»

⁽⁹³⁾ Rådsforordning (EU) 2015/1589 av 13. juli 2015 om fastsettelse av nærmere regler for anvendelsen av artikkel 108 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte. EUT L 248 av 24.9.2015, s. 9.

⁽⁹⁴⁾ Dette innebærer at ved at åpningsvedtaket ble gjort, ble berørte parter gitt mulighet til å kommentere tiltakene i den utstrekning de ble truffet av OR alene.

⁽⁹⁵⁾ Islandske myndigheter framla også avtalen av 31. januar 2014 mellom GR og Ölfus. Se dokument nr. 1369220.

- (117) ESA tar til etterretning at PTAs erklæringer i vedtak nr. 11/2015 (se avsnitt (37)) tyder på at tiltak 2 ikke ble truffet av OR alene. At dette var PTAs oppfatning, framgår av konklusjonen i vedtak nr. 11/2015, nemlig at OR og Ölfus i *fellesskap* hadde tildelt kapital fra fondet til det fiberoptiske nettet⁽⁹⁶⁾. At PTA mener at tiltak 2 ikke ble truffet av OR, framkommer også implisitt av PTAs forslag til hensiktsmessige tiltak når det gjelder tilbakebetaling av midlene GR mottok fra ORF. PTA foreslo særlig at GR enten kunne tilbakebetale midlene til Ölfus, eller at Ölfus kunne få en passende andel i prosjektet som sto i forhold til investeringen. ESA gjentar at PTAs oppfatning også her er en indikasjon på at tiltaket ble truffet av Ölfus snarere enn av OR, eller i det minste ikke av OR alene.
- (118) ESA konkluderer – i motsetning til den foreløpige oppfatningen det ga uttrykk for i åpningsvedtaket – med at tiltak 2 ikke ble truffet av OR alene. ESA anser derfor at tiltak 2 ikke utgjør et tiltak OR har truffet til fordel for GR.
- (119) ESA mener at åpningsvedtakets virkeområde er begrenset til tiltak som OR alene har truffet overfor GR⁽⁹⁷⁾. I dette vedtaket vil ESA derfor ikke konkludere med om tiltak 2 utgjør statsstøtte i den utstrekning tiltaket ble truffet av en annen person enn (eller i fellesskap med) OR.
- (120) Videre må ESA ifølge Underrettens dom i T-469/20 vurdere om det forelå støtte, før det foretas en forenlighetsvurdering av tiltaket (se avsnitt (113)). I dette vedtaket konkluderte ESA med at tiltak 2 ikke utgjorde statsstøtte gitt til GR av OR. ESA vil derfor ikke foreta en vurdering av islandske myndigheters argumenter med hensyn til tiltakets forenlighet med EØS-avtalen.
- (121) Endelig vil ESA påpeke at på grunnlag av argumentene framsatt av islandske myndigheter, synes en eventuell fordel tiltak 2 har medført, å ha blitt tilbakebetalt av GR til Ölfus (avsnitt (55)). Av grunnene angitt i foregående avsnitt vil ESA i dette vedtaket imidlertid ikke konkludere med hvorvidt GR har fått tilbakebetalt en eventuell fordel ved tiltaket.

4.2.3 Konklusjon

- (122) ESA konkluderer med at tiltak 2 ikke utgjør statsstøtte etter EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1 gitt av OR til GR.

4.3 Tiltak 3: Kortsiktig lån fra OR til GR

4.3.1 Innledning

- (123) EØS-retten er nøytral med hensyn til reglene for eiendomsretten, og den berører på ingen måte EØS-staters rett til å opptre som markedsdeltakere⁽⁹⁸⁾. Når offentlige myndigheter direkte eller indirekte gjennomfører økonomiske transaksjoner i en eller annen form, er de imidlertid, som det framgår av ESAs retningslinjer om begrepet statsstøtte, underlagt EØS-reglene for statsstøtte⁽⁹⁹⁾.
- (124) Økonomiske transaksjoner som gjennomføres av offentlige organer (herunder offentlige foretak), gir ikke motparten en fordel og utgjør derfor ikke statsstøtte dersom de gjennomføres i tråd med normale markedsvilkår⁽¹⁰⁰⁾. For å kunne foreta denne vurderingen har EØS-domstolene utviklet et begrep som omtales som «markedsaktørprinsippet». Det avgjørende i markedsaktørtesten er om de offentlige organene har opptrådt slik en markedsaktør ville ha gjort i en lignende situasjon. Hvorvidt et statlig inngrep er i tråd med markedsvilkårene, må vurderes på forhånd på grunnlag av de opplysningene som var tilgjengelige på det tidspunkt beslutningen om inngrepet ble tatt⁽¹⁰¹⁾. Dersom dette ikke er tilfellet, har mottakerforetaket fått en økonomisk fordel det ikke ville ha fått under normale markedsforhold, noe som setter det i en gunstigere stilling enn dets konkurrenter⁽¹⁰²⁾.

⁽⁹⁶⁾ PTAs vedtak nr. 11/2015 av 2. juni 2015, kapittel 4.2.

⁽⁹⁷⁾ Se også rettspraksis som nevnt i foregående punkt.

⁽⁹⁸⁾ EØS-avtalen artikkel 125 fastsetter at «[d]enne avtale skal ikke på noen måte berøre avtalepartenes regler om eiendomsretten».

⁽⁹⁹⁾ ESAs retningslinjer om begrepet statsstøtte («NoA»), nr. 40 og 41 og rettspraksis som det vises til der. [EUT L 342 av 21.12.2017](#), s. 15, og EØS-tillegget nr. 82 av 21.12.2017, s. 1, nr. 73.

⁽¹⁰⁰⁾ NoA, nr. 74.

⁽¹⁰¹⁾ NoA, nr. 78.

⁽¹⁰²⁾ NoA, nr. 76.

- (125) Hvorvidt en transaksjon er i tråd med markedsvilkårene, må fastslås etter en samlet vurdering av hvordan den aktuelle transaksjonen påvirker det berørte foretaket, uten hensyn til om markedsaktører ville hatt tilgang til de spesifikke midlene som ble brukt for å gjennomføre transaksjonen⁽¹⁰³⁾.
- (126) I denne sammenheng er det opp til ESA å gjennomføre en samlet vurdering der det tas hensyn til alle relevante bevis i saken som gjør det mulig å avgjøre om GR åpenbart ikke ville ha oppnådd sammenlignbare fasiliteter fra en sammenlignbar privat aktør⁽¹⁰⁴⁾.
- (127) På samme måte som ved enhver annen transaksjon kan lån fra offentlige organer (herunder offentlige foretak) innebære statsstøtte dersom de ikke er i tråd med markedsvilkårene⁽¹⁰⁵⁾. I mangel av konkrete markedsopplysninger om en bestemt gjeldstransaksjon kan spørsmålet om gjeldsinstrumentet er i samsvar med markedsvilkårene, avgjøres på grunnlag av en sammenligning med sammenlignbare markedstransaksjoner (dvs. gjennom referansemåling)⁽¹⁰⁶⁾. Referansemåling vil ofte ikke føre til fastsettelse av én nøyaktig referanseverdi, men snarere flere mulige verdier etter en vurdering av en rekke sammenlignbare transaksjoner. Dersom formålet med vurderingen er å fastslå om det statlige inngrepet er i tråd med markedsvilkårene, er det vanligvis hensiktsmessig å ta hensyn til middelverdiene, for eksempel gjennomsnittet eller medianen av de sammenlignbare transaksjonene⁽¹⁰⁷⁾.
- (128) ESAs foreløpige oppfatning i åpningsvedtaket var at testen PTA hadde anvendt i henhold til EC-loven artikkel 36, i det store og hele sikrer at alle transaksjoner mellom GR og OR, eller andre tilknyttede selskaper, gjennomføres på markedsvilkår. Dette innebærer imidlertid ikke nødvendigvis at alle tiltak som er i strid med artikkel 36, også utgjør statsstøtte i henhold til EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1.
- (129) PTA hadde kommet til at for å sikre at effektiviteten av EC-loven artikkel 36 er garantert, bør begrepet «subsidiær» forstås i bred forstand slik at det også omfatter eventuelle tiltak fra OR, både direkte og indirekte, som potensielt gir GR en fordel som dets konkurrenter på markedet ikke har⁽¹⁰⁸⁾. Dermed skiller PTAs forståelse av artikkel 36 seg fra begrepet statsstøtte i EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1. For at sistnevnte skal komme til anvendelse, er det ikke tilstrekkelig at det aktuelle foretaket har fått en rent potensiell fordel.
- (130) EØS-domstolene har stadfestet at ESA ikke kan gå ut fra at et foretak har fått en fordel som utgjør statsstøtte, utelukkende på grunnlag av en negativ formodning som baserer seg på et fravær av opplysninger som gjør det mulig å fastslå det motsatte, med mindre det foreligger andre bevis som positivt kan godtgjøre den faktiske eksistensen av en slik fordel⁽¹⁰⁹⁾.
- (131) Det kortsiktige lånet basert på konsernkontoavtalen mellom OR og GR ser ikke ut til å være i tråd med det som vanligvis er formålet med en konsernkontoordning. En konsernkontoordning tar normalt sikte på å forvalte konsernets kortsiktige likviditet på en effektiv måte ved å la de deltakende konsernselskapene slå sine kortsiktige kredit- og debetposisjoner på ulike kontoer sammen til én konto. Hensikten med GRs avtale om kortsiktig lån fra OR var snarere å finansiere investeringer i utbyggingen av en fiberoptisk kabelinfrastruktur i Reykjavík og nærliggende kommuner. For å vurdere relevante referansetransaksjoner finner ESA det derfor mer hensiktsmessig å sammenligne det kortsiktige lånet basert på konsernkontoavtalen med en vanlig lånetransaksjon.

4.3.2 Indikasjoner på en eventuell fordel

⁽¹⁰³⁾ NoA, nr. 80.

⁽¹⁰⁴⁾ Se sak C-244/18 P, *Larko mot Kommissjonen*, EU:C:2020:238, avsnitt 29 og rettspraksis som det vises til der.

⁽¹⁰⁵⁾ NoA, nr. 108.

⁽¹⁰⁶⁾ NoA, nr. 111.

⁽¹⁰⁷⁾ NoA, nr. 100.

⁽¹⁰⁸⁾ Åpningsvedtaket, avsnitt 84.

⁽¹⁰⁹⁾ Dommen i *BTB Holding Investments and Duferco Participations Holding mot Kommissjonen*, C-148/19 P, EU:C:2020:354, avsnitt 48.

- (132) PTAs vedtak nr. 3/2019 fokuserer på det faktum at den manglende formaliseringen av den kortsiktige låneavtalen mellom OR og GR skaper tvil om det faktiske økonomiske skillet mellom de to selskapene som ville sikret at inntekter fra ikke-konkurranseutsatte sektorer ikke subsidierer GRs virksomhet i den konkurranseutsatte telekommunikasjonssektoren. At konsernkontoavtalen mangler vilkår som normalt finnes i låneavtaler mellom uavhengige parter, og den mulige risikoen for konkurransevridning dette kan innebære, ser ut til å være tilstrekkelig for PTA til å fastslå at det foreligger en overtredelse av EC-loven artikkel 36. For at EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1 skal komme til anvendelse, må imidlertid låntakeren, nemlig GR, få en faktisk fordel.
- (133) ESA peker på at det ikke er uvanlig at kortsiktige låneavtaler i konsern av selskaper er mindre formalisert enn mellom uavhengige selskaper, gitt den felles kontrollen over låntaker og långiver som blant annet reduserer transaksjonsrisikoen som ellers foreligger mellom uavhengige parter⁽¹¹⁰⁾. Dette særtrekket ved konserninterne transaksjoner er ikke spesifikt for offentlig eide selskaper. Selv om konsernkontoavtalen ikke regulerer forhold som varighet og finansielle lånevilkår («covenants») som en låneavtale mellom uavhengige parter vanligvis ville inneholde, ser ikke ESA at denne mangelen på formalisering i seg selv positivt kan godtgjøre den faktiske eksistensen av en slik fordel.
- (134) I tillegg anfører klager⁽¹¹¹⁾ at rentene på lånene til GR ikke er på markedsvilkår som gjenspeiler kredittrisikoen som ligger i et foretak som GR, som har en svært høy gjeld i forhold til EBITDA⁽¹¹²⁾. På samme måte som i PTAs vedtak finner ESA at denne informasjonen er en indikasjon på en eventuell fordel, men ikke et faktum som i seg selv gir grunnlag for positivt å fastslå den faktiske eksistensen av en fordel for GR. Forholdet mellom gjeld og EBITDA er bare en av flere relevante faktorer som det tas hensyn til når långivere i privatmarkedet vurderer hvilke rentevilkår de skal tilby en låntaker, og når kredittvurderingsbyråene gjør sine kredittvurderinger⁽¹¹³⁾.

4.3.3 Ytterligere relevant dokumentasjon

- (135) ESA har også vurdert om det på grunnlag av ytterligere relevant dokumentasjon, sammen med opplysningene som er gitt i PTAs vedtak og av klageren, er mulig positivt å fastslå den faktiske eksistensen av en fordel for GR.
- (136) På grunnlag av foreliggende informasjon er det ikke mulig å fastslå direkte, ut fra transaksjonsspesifikke markedsopplysninger, om transaksjonen er i samsvar med markedsvilkårene. Vurderingen av om lånetransaksjonen er i samsvar med markedsvilkårene, må derfor foretas på grunnlag av andre tilgjengelige metoder⁽¹¹⁴⁾. En mulig metode er å vurdere om transaksjonen er i samsvar med markedsvilkårene på grunnlag av de vilkårene som lå til grunn for sammenlignbare transaksjoner gjennomført av sammenlignbare private aktører i sammenlignbare situasjoner (referansemåling)⁽¹¹⁵⁾.

4.3.4 Referansetransaksjoner

- (137) For å identifisere en hensiktsmessig referansetransaksjon er det nødvendig å være særlig oppmerksom på hvilken type aktør det dreier seg om, hvilken type transaksjon det dreier seg om, og hvilket eller hvilke markeder det dreier seg om. Transaksjonstidspunktet er også relevant, særlig når det har vært en betydelig økonomisk utvikling i tiden som har gått mellom transaksjonene vurderingen gjelder⁽¹¹⁶⁾.

⁽¹¹⁰⁾ Se f.eks. nr. 10.54–10.56 i kapittel C 1.1.1 i [OECDs retningslinjer for interprising av finansielle transaksjoner](#).

⁽¹¹¹⁾ Åpningsvedtaket, avsnitt 13.

⁽¹¹²⁾ Resultat før renter, skatt, avskrivninger og nedskrivninger (EBITDA) er et mål på selskapets driftsresultat.

⁽¹¹³⁾ I et brev av 13. september fra klageren til ESA påpeker klageren at GR burde ha en lav rating basert på Moody's kredittvurderingsmetode, på grunn av forholdet mellom selskapets gjeld og EBITDA, og at dette ville innebære at det i henhold til ESAs egne retningslinjer burde vært lagt til 780–900 basispunkter til referanserenten. Imidlertid har akkurat denne beregningen en vektning på bare 15 % i Moody's generelle kredittvurderingsmetode, som vektingen av underfaktorer viser.

⁽¹¹⁴⁾ NoA, nr. 97.

⁽¹¹⁵⁾ NoA, nr. 98.

⁽¹¹⁶⁾ NoA, nr. 99.

- (138) Det kan fastslås at det foreligger en sterk indikasjon på at lånetransaksjonen er i samsvar med markedsvilkårene dersom GR på det tidspunktet det kortsiktige lånet basert på konsern-kontoavtalen ble gitt, hadde tilgang til sammenlignbare alternative lånetransaksjoner med tilsvarende rentevilkår. Det samme vil være tilfellet dersom det kan foretas rimelig nøyaktige justeringer for eventuelle økonomisk vesentlige forskjeller mellom referansetransaksjonene og det kortsiktige lånet basert på konsernkontoavtalen. Bruk av slike transaksjoner som referansetransaksjoner har den fordelen at det ikke vil være nødvendig med noen ytterligere vurdering av type aktør og marked, gitt at GR selv ville være part i referansetransaksjonene.
- (139) Ifølge islandske myndigheter ble GR tilbudt to lån fra private kommersielle långivere henholdsvis 21. og 22. desember 2016. Dette var etter at konsernkontoavtalen ble undertegnet 1. desember 2016, men før det aktuelle kortsiktige lånet fra OR til GR ble gitt i januar 2017. Som islandske myndigheter har forklart, ble vilkårene drøftet med den private långiveren før konsernkontoavtalen ble undertegnet, og ved fastsettelse av rentemarginen tok OR hensyn til tidligere lånetilbud fra private långivere⁽¹¹⁷⁾.
- (140) For det første, når det gjelder lånetilbudet av 21. desember 2016 fra [...] ⁽¹¹⁸⁾, påpeker ESA at dette var et bindende tilbud⁽¹¹⁹⁾. En sammenligning av de økonomisk viktigste vilkårene i dette lånetilbudet med vilkårene i konsernkontoavtalen er angitt i nedenstående tabell.

Tabell 1.1 Lånetilbud fra [...] kontra konsernkontoavtalen med OR

Økonomisk vesentlige vilkår:	Lånetilbud fra [...]	Konsernkontoavtalen med OR
Rentevilkår	[...] ⁽¹²⁰⁾ [...]	[...]
Andre gebyrer	[...]	[...]
Varighet	[...]	[...]
Lånebeløp	[...]	[...]
Sikkerhet	[...]	[...] ⁽¹²¹⁾
Gjeldens prioritet	[...]	[...]
Finansielle lånevilkår («covenants»)	[...]	[...] ⁽¹²²⁾

- (141) ESA påpeker at både tilbudet fra [...] og konsernkontoavtalen har flytende rente basert på markedsrente. Den Reibor-baserte konsernkontoavtalen resulterte i en rente nær den ikke-indekserte basisrenten i tilbudet fra [...]. Dette er i det minste en indikasjon på at renten i konsernkontoavtalen er avtalt på et nivå som markedet kan godta.
- (142) Det var ikke knyttet noen finansielle lånevilkår til konsernkontoavtalen, noe som er ganske vanlig i konserninterne lånetransaksjoner (se avsnitt (133)). Men ved å overholde de finansielle vilkårene for lånet fra [...] vil den samme kreditorbeskyttelsen som oppnås ved å begrense minste egenkapitalandel, i stor grad også faktisk være til fordel for OR.
- (143) ESA peker på at konsernkontoavtalen ikke inneholder etableringsgebyr eller garantiprovisjon. ESA mener imidlertid at fraværet av disse gebyrene i en konsernkontoavtale ikke har vesentlig betydning for vurderingen av rentenivået for sistnevnte.

⁽¹¹⁷⁾ Dokument nr. 1369196, s. 22.

⁽¹¹⁸⁾ Dokument nr. 1267408.

⁽¹¹⁹⁾ Samme sted.

⁽¹²⁰⁾ På islandsk *Óverðtryggð lán, kjörvextir*. Se [...].

⁽¹²¹⁾ Långivers kontroll og eierskap i datterselskapet som gjør sikkerhetsstillelse mindre relevant for dens risikoanalyse som långiver, jf. nr. 10.56 i kapittel C.1.1.1 i [OECDs retningslinjer for internprising av finansielle transaksjoner](#).

⁽¹²²⁾ Det kan være mindre informasjonsasymmetri mellom enheter (altså bedre synlighet) i konserninterne kontekster enn i situasjoner med uavhengige parter. Konserninterne långivere kan velge å ikke pålegge tilknyttede foretak finansielle lånevilkår, dels fordi det er mindre sannsynlig at de vil rammes av informasjonsasymmetri, jf. nr. 10.86 i kapittel C.1.1.5 i [OECDs retningslinjer for internprising av finansielle transaksjoner](#).

- (144) Når det gjelder etableringsgebyret, er dette knyttet til informasjonsasymmetri og til tilhørende tilleggsrisiko og administrasjonskostnader som ikke foreligger i en konsernintern transaksjon. Når det gjelder garantiprovisjonen, er den knyttet til en tredjeparts långiver som forplikter seg til å stille en viss finansieringsramme til rådighet så lenge kredittlinjeavtalen løper. Dette er imidlertid ikke et kjennetegn ved konsernkontoa, da disse ikke skal brukes til tredjepartslån, og de kan avsluttes av morselskapet når som helst.
- (145) Selv om slike gebyrer ville vært relevante ved vurdering av en konsernkontoavtale (noe som ikke er tilfelle), betyr ikke nivået på disse gebyrene i tilbudet av 21. desember 2016 (se tabell 1.1) at rentenivået i konsernkontoavtalen vil ligge utenfor det området markedsrenten ligger på. ESA gjentar at konsernkontoordningen er satt opp mellom nærstående parter, ikke er beregnet på utlån til tredjeparter og kan til enhver tid sies opp av morselskapet. Derfor ville de aktuelle gebyrene i en konsernkontoavtale antakelig bli fastsatt på et nivå som er enda lavere enn i tilbudet fra [...] av 21. desember 2016.
- (146) Etter å ha vurdert de økonomisk viktigste vilkårene for lånetilbudet fra [...] finner ESA at den effektive renten GR ble tilbudt, økonomisk sett må anses som sammenlignbar med konsernkontoavtalen.
- (147) Siden lånetilbudene ikke har resultert i bindende transaksjoner og derfor ikke helt kan sidestilles med faktiske transaksjoner som referansetransaksjoner, er et bindende tilbud likevel en god indikator på GRs alternative lånemuligheter. Informasjon om en låntakers realistisk tilgjengelige alternative transaksjoner vil være blant de informasjonskildene en privat långiver typisk vil ta hensyn til i forhandlinger om vilkårene i en låneavtale.
- (148) For det andre mottok GR et nytt lånetilbud 22. desember 2016 fra [...], som førte til at en låneavtale ble inngått 28. desember 2016 (se avsnitt (59)). En sammenligning av de økonomisk viktigste vilkårene i denne avtalen med vilkårene i konsernkontoavtalen er angitt i nedenstående tabell.

Tabell 1.2. Låneavtalen med [...] kontra konsernkontoavtalen med OR

Økonomisk vesentlige vilkår	Låneavtalen med [...]	Konsernkontoavtalen med OR
Rentevilkår	[...]	[...]
Andre gebyrer	[...]	Ingen
Varighet	[...]	[...]
Lånebeløp	[...]	[...]
Sikkerhet	[...]	[...] ⁽¹²³⁾
Gjeldens prioritet	[...]	[...]
Finansielle lånevilkår («covenants»)	• [...]	[...] ⁽¹²⁴⁾

- (149) Som det framgår av tabell 1.2 over, har lånet fra [...] en annen basisrente enn lånet fra konsernkontoordningen. Det er imidlertid også en forskjell i rentemarginen, som fører til det samme samlede rentenivået.
- (150) Det var ikke knyttet noen finansielle lånevilkår til konsernkontoavtalen, noe som er ganske vanlig i konserninterne lånetransaksjoner (se avsnitt (133)). Men ved å overholde de finansielle vilkårene for lånet fra [...] vil den samme kreditorbeskyttelsen, som begrensninger på minste egenkapitalandel, [...], [...] og [...] i stor grad også faktisk være til fordel for OR.

⁽¹²³⁾ Långivers kontroll og eierskap i datterselskapet, som gjør sikkerhetsstillelse mindre relevant for dens risikoanalyse som långiver, jf. nr. 10.56 i kapittel C i [OECDs retningslinjer for interprising av finansielle transaksjoner](#).

⁽¹²⁴⁾ Det kan være mindre informasjonsasymmetri mellom enheter (altså bedre synlighet) i konserninterne kontekster enn i situasjoner med uavhengige parter. Konserninterne långivere kan velge å ikke pålegge tilknyttede foretak finansielle lånevilkår, dels fordi det er mindre sannsynlig at de vil rammes av informasjonsasymmetri, jf. nr. 10.86 i kapittel C i [OECDs retningslinjer for interprising av finansielle transaksjoner](#).

- (151) Når det gjelder fraværet av etableringsgebyr i konsernkontoavtalen, anser ESA at et slikt gebyr ikke er relevant i en konsernkontoavtale av grunnene redegjort for i avsnitt (144) over. Videre er det aktuelle etableringsgebyret som er avtalt mellom uavhengige parter, uttrykt som en prosentandel av gebyret (ISK [...] millioner) på lånebeløpet (ISK [...] millioner), bare på [...] %. Ettersom det er et engangsgebyr, ville det uansett ikke medført noen vesentlig forskjell mellom rentenivået i låneavtalen med [...] og konsernkontoavtalen (se også avsnitt (145)).
- (152) Videre er låneavtalen med [...] et eksempel på at en kommersiell långiver godtar en rente på [...] for GR så lenge den er [...] som angitt over.
- (153) Etter å ha vurdert de økonomisk viktigste vilkårene i lånetilbudet fra [...] finner ESA at renten GR ble tilbudt, økonomisk sett må anses som relativt sammenlignbar med renten i konsernkontoavtalen, eller at den i det minste ligger innenfor det renteområdet som GR sannsynligvis kunne ha oppnådd på markedet.
- (154) På grunnlag av ovennevnte betraktninger finner ESA at lånetilbudet fra [...] av 21. desember 2016 og låneavtalen med [...] av 28. desember 2016 gir et rimelig bilde av markedsrenten på det aktuelle tidspunkt for lån som kunne sammenlignes med konsernkontolånet fra OR til GR.

4.3.5 *Alternative referansetransaksjoner og tilnærmingsverdier for renten*

- (155) ESA mener at ovennevnte lånetilbud og låneavtale er mer representative for realistisk tilgjengelige finansieringskostnader for GR enn det som ville gjelde etter ESAs retningslinjer for referanse- og diskonteringsrente. Prisene etter disse retningslinjene er bare tilnærmingsverdier som skal brukes i situasjoner der det ikke er lett å identifisere sammenlignbare markedstransaksjoner⁽¹²⁵⁾. Usikkerheten ved hvor pålitelig denne tilnærmingsverdien for renten er, forsterkes av at det hefter betydelig usikkerhet ved fastsettelsen av de rette inngangsverdiene for å komme fram til tilnærmingsverdien for renten, altså for å fastsette rett risikoklasse og nivå på sikkerhet/tap dersom GR misligholder lånet.
- (156) På denne bakgrunn er ESA av den oppfatning at GRs lånetilbud fra [...] av 21. desember 2016 og låneavtale med [...] av 28. desember 2016 representerer de beste tilgjengelige tilnærmingsverdiene for markedsrenten. ESA mener derfor at GR ikke ser ut til å ha hatt noen økonomisk fordel som det ikke ville ha fått under normale markedsforhold.

4.3.6 *Konklusjon*

- (157) ESA konkluderer med at det ut fra tilgjengelige opplysninger ikke kan positivt fastslås at det kortsiktige lånet basert på konsernkontoavtalen med OR i perioden fra januar 2017, med alle lån betalt i sin helhet innen utgangen av 2017, ga GR en fordel. De opplysningene ESA har tilgjengelig, tyder snarere på at rentevilkårene gjenspeiler normale markedsvilkår for et sammenlignbart lån. Ettersom ikke alle vilkårene i EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1 er oppfylt, utgjør tiltak 3 ikke statsstøtte i henhold til nevnte artikkel.

4.4 **Tiltak 4: Innføring av et vilkår i GRs låneavtaler med private långivere om at OR fortsatt skal ha majoritetselskap i GR (klausulen om endring av kontroll)**

- (158) EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1 fastsetter som et av de kumulative vilkårene for at et tiltak skal regnes som statsstøtte, at tiltaket må være gitt av staten eller av statsmidler (se også avsnitt (4)).
- (159) GR er et privat aksjeselskap som er heleid av OR. Et offentlig foretaks midler kan utgjøre statsmidler i henhold til EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1 ettersom staten kan styre bruken av disse midlene⁽¹²⁶⁾.
- (160) Når det gjelder tiltak truffet av offentlige foretak, er det imidlertid også nødvendig å fastslå om de offentlige myndighetene kan anses på en eller annen måte å ha deltatt i vedtakelsen av tiltaket. Det faktum alene at et tiltak er truffet av et offentlig foretak, er i seg selv ikke tilstrekkelig til at tiltaket kan tilskrives staten⁽¹²⁷⁾.

⁽¹²⁵⁾ NoA, nr. 113.

⁽¹²⁶⁾ NoA, nr. 49.

⁽¹²⁷⁾ NoA, nr. 40 og 41 og rettspraksis som det vises til der.

- (161) Når det gjelder tiltak 4, er OR den eneste relevante enheten som kan ha gjort et inngrep på vegne av staten til fordel for GR. ESA gjentar at åpningsvedtaket gjelder tiltak som OR har truffet alene (se avsnitt (110)).
- (162) I åpningsvedtaket anså ESA at det var nødvendig å vurdere om OR i sine forretninger med GR opptrådte som en uavhengig enhet, uten noen påvirkning fra sine eiere, eller om ORs handlinger kan tilskrives islandske myndigheter, dvs. Reykjavík kommune og kommunene Akranes og Borgarbyggð (åpningsvedtaket avsnitt 58). ESA var ikke i stand til å konkludere med om tiltakene kunne tilskrives staten og medførte overføring av statsmidler (åpningsvedtaket avsnitt 63).
- (163) Etter at åpningsvedtaket ble gjort, sendte islandske myndigheter merknader som viste at OR ikke var part i noen av de aktuelle låneavtalene som var inngått mellom GR og de to private långiverne⁽¹²⁸⁾. Det foreligger heller ikke dokumentasjon på at staten (herunder kommunene) har vært involvert i forhandlingene eller godkjenningen av låneavtalene eller klausulen om endring av kontroll. ESA peker på at ingen andre berørte parter har inngitt merknader til åpningsvedtaket.
- (164) ESA har følgelig kommet til at OR ikke er part i og heller ikke har deltatt i forhandlingene om klausulen om endring av kontroll, og det foreligger ingen bevis for at staten har tatt del i vedtakelsen av tiltak 4.
- (165) Islandske myndigheter gjorde gjeldende at klausulen om endring av kontroll ble tatt med på anmodning fra långiverne⁽¹²⁹⁾, og framla dokumentasjon på dette. De sendte også inn en betenkning fra en juridisk ekspert som peker på at klausuler om endring av kontroll ofte brukes av finansinstitusjoner både på Island og i Europa for øvrig⁽¹³⁰⁾. PTA vedgår også at slike klausuler er vanlig å bruke på Island. I sitt vedtak nr. 3/2019 bestred ikke PTA GRs påstand om at klausulen om endring av kontroll kunne sammenlignes med internasjonale standardavtaler. Tvert imot erkjente PTA at klausuler om endring av kontroll er vanlig markedspraksis hos långivere⁽¹³¹⁾.
- (166) Islandske myndigheter har også framlagt dokumentasjon som viser at det at klausulen om endring av kontroll var fjernet, ikke hadde noen innvirkning på tilgangen til og rentenivået hos en privat långiver (se avsnitt (66)). Det framgår av korrespondansen mellom långiver og GR at førstnevnte ikke hadde tillagt det at klausulen om endring av kontroll var fjernet, noen betydning⁽¹³²⁾. Diskusjonene gjaldt helt klart økonomiske aspekter ved GR som ikke hadde noe med eierskapet å gjøre.
- (167) I henhold til fast rettspraksis er det ESA som skal framlegge bevis for at det foreligger statsstøtte etter EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1⁽¹³³⁾.
- (168) Som det er redegjort for i det ovenstående, var OR ikke part i låneavtalene som var berørt av tiltak 4, og det foreligger ingen opplysninger om at staten har tatt del i vedtakelsen av tiltak 4. Snarere synes det som om tiltaket ble innført på anmodning fra långiverne, noe som er vanlig markedspraksis.
- (169) Videre viser dokumentasjonen ESA har tilgjengelig, at – i motsetning til den foreløpige oppfatning ESA ga uttrykk for i åpningsvedtaket – klausulen om endring av kontroll ikke medførte mer fordelaktige lånevilkår eller tilgang til lånekapital for GR.
- (170) ESA peker også på at det etter at åpningsvedtaket var gjort, ikke er framsatt noen merknader som rokker ved ESAs vurdering når det gjelder tiltakets tilskrivbarhet og fordelene av det.

⁽¹²⁸⁾ Dokumenter i vedlegg E til dokument nr. 1262679.

⁽¹²⁹⁾ Dokument nr. 1378355.

⁽¹³⁰⁾ Dokument nr. 1118758.

⁽¹³¹⁾ PTAs vedtak nr. 3/2019 av 20. februar 2019, avsnitt 352 og 353.

⁽¹³²⁾ Dokument nr. 1378355.

⁽¹³³⁾ Domstolens dom av 19. september 2018, *Kommisjonen mot Republikken Frankrike og IFP Énergies nouvelles*, C-438/16, EU:C:2018:737, avsnitt 110.

- (171) ESA konkluderer med at tiltak 4 ikke innebærer et inngrep fra staten eller gjennom statsmidler som kan tilskrives staten. ESA mener også at tiltaket ikke ga GR noen fordel. Ettersom ikke alle vilkårene i EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1 er oppfylt, utgjør tiltak 4 ikke statsstøtte i henhold til nevnte artikkel.

5 Konklusjon

- (172) På grunnlag av ovenstående vurdering konkluderer ESA med at tiltaket ikke utgjør statsstøtte etter EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1 gitt av OR til GR –

gjort dette vedtak:

Artikkel 1

Tiltak 1 til 4 utgjør ikke statsstøtte etter EØS-avtalen artikkel 61 nr. 1 gitt av OR til GR. Den formelle undersøkelsen avsluttes herved.

Artikkel 2

Dette vedtak er rettet til Island.

Artikkel 3

Bare den engelske utgaven av vedtaket har gyldighet.

Utfærdiget i Brussel 21. juni 2023.

For EFTAs overvåkingsorgan

Arne Røksund
president
ansvarlig medlem av kollegiet

Árni Páll Árnason
medlem av kollegiet

Stefan Barriga
medlem av kollegiet

Melpo-Menie Joséphidès
medunderskriver som direktør
for juridisk avdeling

Statsstøtte – Vedtak om å ikke gjøre innsigelser

2024/EØS/4/02

EFTAs overvåkingsorgan har ingen innsigelser mot følgende statsstøttetiltak:

Vedtaksdato	31. august 2023
Sak nr.	90879
Vedtak nr.	125/23/COL
EFTA-stat	Island
Tittel (og/eller navnet på mottakeren)	Fornøyelse av og endringer i ordningen for produksjonstilskudd til private nyhets- og aktualitetsmedier
Rettslig grunnlag	Islandsk lov nr. 38/2011 om medier og forskrift nr. 770/2021
Type tiltak	Støtteordning
Formål	Forbedre vilkårene for drift av private medier på Island
Støttens form	Tilskudd
Budsjett	EUR 2,7 millioner årlig
Varighet	Til 1. januar 2025
Økonomiske sektorer	Media
Navn og adresse til myndigheten som gir støtten	Ministry of Education, Science and Culture Sölvhólgata 4 IS-101 Reykjavík

Teksten til vedtaket, der alle fortrolige opplysninger er fjernet, finnes på EFTAs overvåkingsorgans nettsted: <http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/decisions/>.

**Melding fra EFTAs overvåkingsorgan om rentesatser for tre EFTA-stater for
tilbakebetaling av statsstøtte og for referanse- og diskonteringsrenter, med
virkning fra 1. oktober 2023**

2024/EØS/4/03

*Offentliggjort i samsvar med reglene for referanse- og diskonteringsrenter fastsatt i del VII av ESAs
retningslinjer for statsstøtte og artikkel 10 i ESAs vedtak nr. 195/04/COL av 14. juli 2004⁽¹⁾*

Grunnsatsene beregnes i samsvar med kapittelet om framgangsmåten for fastsettelse av referanse- og diskonteringsrenter i ESAs retningslinjer for statsstøtte, som endret ved ESAs vedtak nr. 788/08/COL av 17. desember 2008. For å finne den gjeldende referanserenten må det legges til marginer i henhold til retningslinjene for statsstøtte.

Grunnsatsene er fastsatt som følger:

	Island	Liechtenstein	Norge
1.10.2023–	9,18	0,96	4,47

⁽¹⁾ EUT L 139 av 25.5.2006, s. 37, og EØS-tillegget nr. 26 av 25.5.2006, s. 1.

EU-ORGANER

KOMMISSJONEN

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak M.11143 – CMA CGM / BOLLORE LOGISTICS)

2024/EØS/4/04

1. Kommisjonen mottok 5. januar 2024 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning.

Meldingen berører følgende foretak:

- CMA CGM S.A. ("CMA CGM", Frankrike), som er kontrollert utelukkende av Merit (Frankrike).
- Bolloré Logistics SE ("Bolloré Logistics", Frankrike), som er kontrollert utelukkende av Bolloré SE ("Bolloré", Frankrike).

CMA CGM overtar enekontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele Bolloré Logistics.

Sammenslutningen gjennomføres ved kjøp av aksjer.

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - CMA CGM er morselskapet i CMA CGM Group, et internasjonalt konsern som hovedsakelig er aktivt innen levering av containerfrakt-, spedisjons-, kontraktslogistikk-, havneterminal- og flyfrakttjenester.
 - Bolloré Logistics tilbyr spedisjonstjenester med fly, til sjøs og på vei samt kontraktslogistikk-tjenester.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke truffet endelig beslutning på dette punktet.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge sine merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter offentliggjøring av denne meldingen i C-serien av *Den europeiske unions tidende* 18.1.2024. Følgende referanse bør alltid oppgis:

M.11143 – CMA CGM / BOLLORE LOGISTICS

Merknadene sendes til Kommisjonen per e-post eller post. Vennligst bruk følgende kontaktopplysninger:

E-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Postadresse:
European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
BE-1049 Bruxelles/Brussel
BELGIA

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1, og EØS-tillegget nr. 9 av 22.2.2007, s. 64 ("fusjonsforordningen").

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning**2024/EØS/4/05****(Sak M.11152 – TERNA / MAURO MIGLIAZZI / DXT / WESII)****Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte**

1. Kommisjonen mottok 4. januar 2024 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning.

Meldingen berører følgende foretak:

- Terna Rete Elettrica Nazionale S.p.A. ("TERNA", Italia), kontrollert av Cassa Depositi e Prestiti S.p.A., gjennom datterselskapet Terna Forward S.r.l.
- DxT Commodities S.A. ("DxT", Sveits), kontrollert av Duferco Participations Holding S.A.
- Mauro Migliazzi.
- Wesii S.r.l. ("Wesii", Italia), kontrollert i fellesskap av DxT Commodities S.A. og Mauro Migliazzi.

TERNA, DxT og Mauro Migliazzi overtar felles kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) og artikkel 3 nr. 4 over Wesii.

Sammenslutningen gjennomføres ved kjøp av aksjer.

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

- TERNA er aktivt innen transport og innmating av elektrisk kraft og annen virksomhet i energisektoren.
- DxT er aktivt innen handel med råvarer.
- Mauro Migliazzi er en fysisk person og grunnleggeren av Wesii.
- Wesii leverer multispektrale inspeksjonstjenester (ved hjelp av fjernmålingsteknologier som tar i bruk ubemannede luftfartøyer og kunstig intelligens) til kunder i solkraftsektoren.

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke truffet endelig beslutning på dette punktet.

Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.

4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge sine merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter offentliggjøring av denne meldingen i C-serien av *Den europeiske unions tidende* 15.1.2024. Følgende referanse bør alltid oppgis:

M.11152 – TERNA / MAURO MIGLIAZZI / DXT / WESII

Merknadene sendes til Kommisjonen per e-post eller post. Vennligst bruk følgende kontaktopplysninger:

E-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Postadresse:
European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
BE-1049 Bruxelles/Brussel
BELGIA

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1, og EØS-tillegget nr. 9 av 22.2.2007, s. 64 ("fusjonsforordningen").

⁽²⁾ EUT C 160 av 5.5.2023, s. 1.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning
(Sak M.11332 – PSP/MACQUARIE/ART/LSSA/LSWA)
Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte

2024/EØS/4/06

1. Kommisjonen mottok 18. desember 2023 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning.

Meldingen berører følgende foretak:

- PSP Torrens Trust og PSIB Terra Trust, som begge er kontrollert av Public Sector Pension Investment Board ("PSP", Canada).
- MAIT1 Registries Trust ("MAIT1", Australia) og Macquarie Australian Infrastructure Management 2 Limited ("MAIT2", Australia), som begge er kontrollert av Macquarie Group Limited ("Macquarie", Australia).
- Australian Retirement Trust ("ART", Australia).
- Land Services South Australia ("LSSA", Australia), som i dag er kontrollert av ART.
- Land Services Western Australia ("LSWA", Australia), som i dag ikke er kontrollert av noen av aksjeeierne.

PSP, Macquarie og ART overtar felles kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) og artikkel 3 nr. 4 over LSSA og LSWA.

Sammenslutningen gjennomføres ved kjøp av aksjer og verdipapirer.

2. De berørte foretakene og fellesforetaket har virksomhet på følgende områder:

- PSP er et kanadisk pensjonsfond som forvalter en diversifisert global portefølje bestående i hovedsak av investeringer i kapitalmarkeder, aktiv eierkapital, fast eiendom, infrastruktur, naturressurser og kreditt.
- Macquarie er et globalt finanstjenestekonsern som er aktivt innen kapitalforvaltning, forbruker- og forretningsbankvirksomhet, formuesforvaltning, leasing og finansiering av eiendeler, markedsadgang, råvarehandel, utvikling av fornybar energi, spesialisert rådgivning, kapitaltilførsel og investering av egne midler. Særlig forvalter Macquarie fond (MAIT1 og MAIT2) som er en del av den australske virksomheten til Macquarie Asset Management sin Private Markets-enhet, som er spesialisert innen infrastruktur og grønne investeringer, fast eiendom, landbruk og naturressurser, finansiering av eiendeler og privat kreditt.
- ART er et australsk pensjonsfond som forvalter over 260 milliarder australske dollar i pensjonsmidler for 2,3 millioner medlemmer.
- LSSA er den eksklusive leverandøren av en rekke eiendomstransaksjons- og -takseringstjenester til regjeringen i delstaten Sør-Australia. LSSA tilbyr også tjenester og løsninger til kommersielle kunder, som utnytter LSSAs tilgang til grunn- og eiendomsdata i tilknytning til Sør-Australia.
- LSWA leverer tjenester og løsninger til Landgate, en myndighet underlagt regjeringen i delstaten Vest-Australia som fungerer som det offisielle registeret over eiendoms- og grunninformasjon i Vest-Australia. LSWA tilbyr også tjenester og løsninger til kommersielle kunder, som utnytter LSWAs ikke-eksklusive tilgang til grunn- og eiendomsdata i tilknytning til Vest-Australia.

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke truffet endelig beslutning på dette punktet.

Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.

4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge sine merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter offentliggjøring av denne meldingen i C-serien av *Den europeiske unions tidende* 16.1.2024. Følgende referanse bør alltid oppgis:

M.11332 – PSP/MACQUARIE/ART/LSSA/LSWA

Merknadene sendes til Kommisjonen per e-post eller post. Vennligst bruk følgende kontaktopplysninger:

E-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Postadresse:

European Commission

Directorate-General for Competition

Merger Registry

BE-1049 Bruxelles/Brussel

BELGIA

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1, og EØS-tillegget nr. 9 av 22.2.2007, s. 64 ("fusjonsforordningen").

⁽²⁾ EUT C 160 av 5.5.2023, s. 1.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning**2024/EØS/4/07****(Sak M.11338 – BAOSTEEL/MITSUI/JV)****Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte**

1. Kommisjonen mottok 8. januar 2024 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning.

Meldingen berører følgende foretak:

- Shanghai Baosteel International Economic & Trading Co., Ltd. ("Baosteel", Kina), kontrollert av China Baowu Steel Group Corporation Limited ("Baowu-konsernet", Kina).
- Mitsui & Co., Ltd. ("Mitsui", Japan).

Baosteel og Mitsui overtar felles kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) og artikkel 3 nr. 4 over Zhejiang Bao-Mit Precision Steel Technology Co., Ltd. ("fellesforetaket", Kina), som i dag er kontrollert av Baowu-konsernet.

Sammenslutningen gjennomføres ved kjøp av aksjer.

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - Baosteel er aktivt innen produksjon, bearbeiding og distribusjon av jern og stål, informasjonsteknologi, karbonindustri og finansiell virksomhet.
 - Mitsui er et handels-, bedriftsledelses- og prosjektutviklingsselskap som er aktivt innen en rekke sektorer, inkludert jern- og stålprodukter, mineral- og metallressurser, infrastrukturprosjekter, mobilitet, kjemikalier, energi, næringsmiddelressurser, forbrukertjenester og IT og kommunikasjon/bedriftsutvikling.
3. Fellesforetakets forretningsvirksomhet består i følgende: foredling og salg av ferdige kaldvalsedde stålprodukter, levering av tjenester innen foredling av kaldvalset stål til tredjeparter, foredling og salg av produkter av belagt stål og elektrostat (silisiumstål) og distribusjon av Baosteels uforedledede stålprodukter.
4. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke truffet endelig beslutning på dette punktet.
5. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.
6. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge sine merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter offentliggjøring av denne meldingen i C-serien av *Den europeiske unions tidende* 15.1.2024. Følgende referanse bør alltid oppgis:

M.11338 – BAOSTEEL/MITSUI/JV

Merknadene sendes til Kommisjonen per e-post eller post. Vennligst bruk følgende kontaktopplysninger:

E-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Postadresse:
European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
BE-1049 Bruxelles/Brussel
BELGIA

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1, og EØS-tillegget nr. 9 av 22.2.2007, s. 64 ("fusjonsforordningen").

⁽²⁾ EUT C 160 av 5.5.2023, s. 1.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning**2024/EØS/4/08****(Sak M.11366 – FIVE ARROWS / TA ASSOCIATES / AGILIO)****Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte**

1. Kommisjonen mottok 22. desember 2023 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning.

Meldingen berører følgende foretak:

- Five Arrows Managers LLP ("Five Arrows", Storbritannia), kontrollert av Rothschild & Co.
- TA Associates Cayman, LLC ("TA Associates", Caymanøyene), kontrollert av TA Associates Management L.P.
- Agilio Software Topco Limited ("Agilio", Storbritannia), som i dag er kontrollert av August Equity LLP.

Five Arrows og TA Associates overtar felles kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over Agilio.

Sammenslutningen gjennomføres ved kjøp av aksjer.

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

- Five Arrows leverer forvaltningstjenester til en rekke investeringsinstrumenter innen aktiv eierkapital og privat gjeld, som en del av Rothschild & Co. sin forretningsbankdivisjon, og er i siste instans kontrollert av Rothschild & Co., som er organisert rundt tre virksomhetsområder: i) divisjonen "Financial advisory", som omfatter rådgivningstjenester ifm. fusjoner og overtakelser, finansiering og restrukturering av gjeld og kapitalmarkedstransaksjoner, ii) divisjonen "Private banking and asset management", som fokuserer på å ivareta, oppnå vekst for og overføre private og institusjonelle kunders formue og eiendeler, og iii) divisjonen "Merchant banking", som tilbyr produkter til private og institusjonelle investorer som ønsker å investere i markedet for noterte aksjer.
- TA Associates er komplementaren i hvert av TA Associates-fondene som overtar en eierandel i Agilio, og er i siste instans kontrollert av TA Associates Management L.P., en investeringsrådgiver som gir investeringsråd til TA-fond.
- Agilio er aktivt innen utvikling og salg av programvareløsninger for tannleger og allmennpraktikere.

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke truffet endelig beslutning på dette punktet.

Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.

4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge sine merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter offentliggjøring av denne meldingen i C-serien av *Den europeiske unions tidende* 15.1.2024. Følgende referanse bør alltid oppgis:

M.11366 – FIVE ARROWS / TA ASSOCIATES / AGILIO

Merknadene sendes til Kommisjonen per e-post eller post. Vennligst bruk følgende kontaktopplysninger:

E-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Postadresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
BE-1049 Bruxelles/Brussel
BELGIA

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1, og EØS-tillegget nr. 9 av 22.2.2007, s. 64 ("fusjonsforordningen").

⁽²⁾ EUT C 160 av 5.5.2023, s. 1.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning**2024/EØS/4/09****(Sak M.11369 – TA ASSOCIATES / WARBURG PINCUS / EXERCITE GROUP)****Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte**

1. Kommisjonen mottok 5. januar 2024 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning.

Meldingen berører følgende foretak:

- TA Associates Management, L.P. ("TA Associates", USA).
- Warburg Pincus LLC ("Warburg Pincus", USA).
- AggroSport GmbH og JP Beteiligungs GmbH ("Exercite Group", Tyskland), som i dag er kontrollert av Waterland Private Equity og grunnleggeren av Hansefit (en del av Exercite Group).

TA Associates og Warburg Pincus overtar felles kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over Exercite Group.

Sammenslutningen gjennomføres ved kjøp av aksjer.

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

- TA Associates er et globalt aktivt eierfond som fokuserer på sektorer innen teknologi, helsetjenester, finansielle tjenester, forbrukertjenester og forretningsmessig tjenesteyting i Nord-Amerika, Europa og Asia.
- Warburg Pincus er et globalt aktivt eierfond med porteføljeselskaper som er aktive innen en rekke sektorer, blant annet energi, finansielle tjenester, helsetjenester, tjenester til industrien, forretningsmessig tjenesteyting, teknologi, media og telekommunikasjon.
- Exercite Group leverer løsninger knyttet til helse- og treningsrelaterte ytelser for ansatte til bedrifter i Tyskland og Nederland, som gjør det mulig for brukerne (f.eks. ansatte) å få tilgang til og innløse relevante tjenester, som medlemskap ved treningssentre og helsetjenester, via enten en portal eller en app.

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke truffet endelig beslutning på dette punktet.

Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.

4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge sine merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter offentliggjøring av denne meldingen i C-serien av *Den europeiske unions tidende* 15.1.2024. Følgende referanse bør alltid oppgis:

M.11369 – TA ASSOCIATES / WARBURG PINCUS / EXERCITE GROUP

Merknadene sendes til Kommisjonen per e-post eller post. Vennligst bruk følgende kontaktopplysninger:

E-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Postadresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
BE-1049 Bruxelles/Brussel
BELGIA

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1, og EØS-tillegget nr. 9 av 22.2.2007, s. 64 ("fusjonsforordningen").

⁽²⁾ EUT C 160 av 5.5.2023, s. 1.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning**2024/EØS/4/10****(Sak M.11396 – PIRELLI/PIF/JV)****Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte**

1. Kommisjonen mottok 22. desember 2023 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning.

Meldingen berører følgende foretak:

- Pirelli Tyre S.p.A., som er kontrollert utelukkende av Pirelli & C. S.p.A. ("Pirelli", Italia).
- Public Investment Fund ("PIF", Saudi Arabia).

Pirelli og PIF erverver felles kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) og artikkel 3 nr. 4 over et nystiftet fellesforetak.

Sammenslutningen gjennomføres ved kjøp av aksjer i et nystiftet fellesforetak.

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

- Pirelli er en global produsent av dekk til forbrukermarkedet (bil-, motorsykel- og sykkeldekk) og en leverandør av tilknyttede tjenester.
- PIF er Saudi-Arabias statlige fond. Det har direkte og indirekte investeringer i en rekke sektorer i Saudi-Arabia og globalt, herunder sektorene for næringsmidler og landbruk, energi, finans, produksjonsindustri, fast eiendom, logistikk og digitale tjenester.

3. Forretningsvirksomheten til det nystiftede fellesforetaket vil bestå i følgende:

- Fellesforetaket vil etablere og drive et anlegg i Saudi-Arabia for produksjon og salg av dekk som hovedsakelig skal selges i Saudi-Arabia, men også i enkelte av Golfrådets medlemsland og i Midtøsten og Nord-Afrika.

4. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke truffet endelig beslutning på dette punktet.

Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.

5. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge sine merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter offentliggjøring av denne meldingen i C-serien av *Den europeiske unions tidende* 16.1.2024. Følgende referanse bør alltid oppgis:

M.11396 – PIRELLI/PIF/JV

Merknadene sendes til Kommisjonen per e-post eller post. Vennligst bruk følgende kontaktopplysninger:

E-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Postadresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
BE-1049 Bruxelles/Brussel
BELGIA

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1, og EØS-tillegget nr. 9 av 22.2.2007, s. 64 ("fusjonsforordningen").

⁽²⁾ EUT C 160 av 5.5.2023, s. 1.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning**2024/EØS/4/11****(Sak M.11404 – PG / VELVET CARE)****Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte**

1. Kommisjonen mottok 8. januar 2024 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾ om en planlagt foretakssammenslutning.

Meldingen berører følgende foretak:

- Partners Group AG ("PG", Sveits), kontrollert av Partners Group Holding AG.
- Velvet CARE sp. z o.o. ("Velvet Care", Polen), kontrollert av Abris Capital Partners.

PG overtar enekontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele Velvet Care.

Sammenslutningen gjennomføres ved kjøp av aksjer.

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

- PG er et globalt foretak som fokuserer på investeringer i private markeder, nærmere bestemt i aktiv eierkapital, privat fast eiendom, privat infrastruktur og privat gjeld.
- Velvet Care er en produsent av hygieneprodukter av papir, særlig papirprodukter som toalettpapir, ansiktsservietter, kjøkkenpapir og håndtørkepapir samt ikke-vevde våtservietter.

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke truffet endelig beslutning på dette punktet.

Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽²⁾.

4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge sine merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter offentliggjøring av denne meldingen i C-serien av *Den europeiske unions tidende* 16.1.2024. Følgende referanse bør alltid oppgis:

M.11404 – PG / VELVET CARE

Merknadene sendes til Kommisjonen per e-post eller post. Vennligst bruk følgende kontaktopplysninger:

E-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Postadresse:
European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
BE-1049 Bruxelles/Brussel
BELGIA

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1, og EØS-tillegget nr. 9 av 22.2.2007, s. 64 ("fusjonsforordningen").

⁽²⁾ EUT C 160 av 5.5.2023, s. 1.

Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning**2024/EØS/4/12****(Sak M.11051 – VOLVO / RENAULT / FLEXECO JV)**

Kommisjonen besluttet 8. januar 2024 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning og å erklære den forenlig med det felles marked. Beslutningen er truffet på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾. Den foreligger i uavkortet form bare på engelsk og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Beslutningen blir gjort tilgjengelig:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne en bestemt beslutning, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32024M11051. EUR-Lex gir tilgang til EU-retten på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>).

Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning**2024/EØS/4/13****(Sak M.11055 – EQUITIX / CUBE / RIVER RIDGE)**

Kommisjonen besluttet 2. mai 2023 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning og å erklære den forenlig med det felles marked. Beslutningen er truffet på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾. Den foreligger i uavkortet form bare på engelsk og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Beslutningen blir gjort tilgjengelig:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne en bestemt beslutning, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32023M11055. EUR-Lex gir tilgang til EU-retten på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>).

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1, og EØS-tillegget nr. 9 av 22.2.2007, s. 64 ("fusjonsforordningen").

Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning**2024/EØS/4/14****(Sak M.11076 – TOTALENERGIES / TOTAL EREN)**

Kommisjonen besluttet 17. april 2023 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning og å erklære den forenlig med det felles marked. Beslutningen er truffet på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾. Den foreligger i uavkortet form bare på engelsk og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Beslutningen blir gjort tilgjengelig:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne en bestemt beslutning, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32023M11076. EUR-Lex gir tilgang til EU-retten på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>).

Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning**2024/EØS/4/15****(Sak M.11284 – PRAX/OIL!)**

Kommisjonen besluttet 21. november 2023 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning og å erklære den forenlig med det felles marked. Beslutningen er truffet på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾. Den foreligger i uavkortet form bare på engelsk og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Beslutningen blir gjort tilgjengelig:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne en bestemt beslutning, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32023M11284. EUR-Lex gir tilgang til EU-retten på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>).

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1, og EØS-tillegget nr. 9 av 22.2.2007, s. 64 ("fusjonsforordningen").

Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning**2024/EØS/4/16****(Sak M.11290 – INEOS / SINOPEC / ABS JV)**

Kommisjonen besluttet 15. november 2023 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning og å erklære den forenlig med det felles marked. Beslutningen er truffet på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾. Den foreligger i uavkortet form bare på engelsk og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Beslutningen blir gjort tilgjengelig:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne en bestemt beslutning, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32023M11290. EUR-Lex gir tilgang til EU-retten på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>).

Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning**2024/EØS/4/17****(Sak M.11300 – CINVEN/SYNLAB)**

Kommisjonen besluttet 20. november 2023 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning og å erklære den forenlig med det felles marked. Beslutningen er truffet på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾. Den foreligger i uavkortet form bare på engelsk og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Beslutningen blir gjort tilgjengelig:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne en bestemt beslutning, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32023M11300. EUR-Lex gir tilgang til EU-retten på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>).

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1, og EØS-tillegget nr. 9 av 22.2.2007, s. 64 ("fusjonsforordningen").

Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning**2024/EØS/4/18****(Sak M.11311 – CAI / BANQUE DEGROOF PETERCAM)**

Kommisjonen besluttet 15. desember 2023 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning og å erklære den forenlig med det felles marked. Beslutningen er truffet på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾. Den foreligger i uavkortet form bare på engelsk og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Beslutningen blir gjort tilgjengelig:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne en bestemt beslutning, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32023M11311. EUR-Lex gir tilgang til EU-retten på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>).

Beslutning om å ikke gjøre innsigelse mot en meldt foretakssammenslutning**2024/EØS/4/19****(Sak M.11374 – BUCKLAND / HY24 INVESTOR / ICE)**

Kommisjonen besluttet 8. januar 2024 å ikke gjøre innsigelse mot ovennevnte meldte foretakssammenslutning og å erklære den forenlig med det felles marked. Beslutningen er truffet på grunnlag av artikkel 6 nr. 1 bokstav b) i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾. Den foreligger i uavkortet form bare på engelsk og vil bli offentliggjort etter at eventuelle forretningshemmeligheter er fjernet. Beslutningen blir gjort tilgjengelig:

- på Europa-nettstedet for konkurransesaker (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Dette nettstedet inneholder ulike funksjoner som gjør det lettere å finne en bestemt beslutning, med mulighet for å søke på blant annet foretaksnavn, saksnummer, dato og saksområde,
- i elektronisk form på nettstedet EUR-Lex, under dokumentnummer 32024M11374. EUR-Lex gir tilgang til EU-retten på Internett (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>).

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1, og EØS-tillegget nr. 9 av 22.2.2007, s. 64 ("fusjonsforordningen").

**Kommisjonskunngjøring om gjeldende rentesatser for tilbakebetaling av statsstøtte
og referanse-/diskonteringsrenter som får anvendelse fra 1. januar 2024**

2024/EØS/4/20

*(Offentliggjort i samsvar med artikkel 10 i kommisjonsforordning
(EF) nr. 794/2004 av 21. april 2004)⁽¹⁾*

Grunnsatsene beregnes i samsvar med kommisjonsmeldingen om endring av framgangsmåten for fastsettelse av referanse- og diskonteringsrenter (EUT C 14 av 19.1.2008, s. 6). Avhengig av bruken av referanserenten må de aktuelle marginene fortsatt legges til som omtalt i meldingen. For diskonteringsrenten betyr dette at en margin på 100 basispoeng må legges til grunnsatsen. I henhold til kommisjonsforordning (EF) nr. 271/2008 av 30. januar 2008 om endring av forordning (EF) nr. 794/2004 skal renten for tilbakebetaling også beregnes ved å legge 100 basispoeng til grunnsatsen, med mindre annet er fastsatt i en egen beslutning.

Endrede satser er angitt med fet skrift.

Forrige tabell ble offentliggjort i EUT C, C/2023/302, 18.10.2023, og i EØS-tillegget nr. 76 av 26.10.2023, s. 11.

Fra	Til	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL
1.1.2024	–	4,11	4,11	3,91	4,11	6,64	4,11	4,29	4,11	4,11
1.11.2023	31.12.2023	3,64	3,64	3,31	3,64	7,43	3,64	4,17	3,64	3,64
1.9.2023	31.10.2023	3,64	3,64	2,73	3,64	7,43	3,64	4,17	3,64	3,64
1.8.2023	31.8.2023	3,64	3,64	2,73	3,64	7,43	3,64	3,54	3,64	3,64
1.7.2023	31.7.2023	3,64	3,64	2,15	3,64	7,43	3,64	3,54	3,64	3,64
1.6.2023	30.6.2023	3,64	3,64	2,15	3,64	7,43	3,64	3,54	3,64	3,64
1.5.2023	31.5.2023	3,06	3,06	1,80	3,06	7,43	3,06	3,54	3,06	3,06
1.4.2023	30.4.2023	3,06	3,06	1,51	3,06	7,43	3,06	3,54	3,06	3,06
1.3.2023	31.3.2023	3,06	3,06	1,10	3,06	7,43	3,06	2,92	3,06	3,06
1.2.2023	28.2.2023	2,56	2,56	0,79	2,56	7,43	2,56	2,92	2,56	2,56
1.1.2023	31.1.2023	2,56	2,56	0,36	2,56	7,43	2,56	2,92	2,56	2,56

Fra	Til	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU
1.1.2024	–	4,11	4,11	4,11	4,11	11,22	4,11	4,11	4,11	4,11
1.11.2023	31.12.2023	3,64	3,64	3,64	3,64	12,79	3,64	3,64	3,64	3,64
1.9.2023	31.10.2023	3,64	3,64	3,64	3,64	15,10	3,64	3,64	3,64	3,64
1.8.2023	31.8.2023	3,64	3,64	3,64	3,64	15,10	3,64	3,64	3,64	3,64
1.7.2023	31.7.2023	3,64	3,64	3,64	3,64	15,10	3,64	3,64	3,64	3,64
1.6.2023	30.6.2023	3,64	3,64	3,64	3,64	15,10	3,64	3,64	3,64	3,64
1.5.2023	31.5.2023	3,06	3,06	3,06	3,06	15,10	3,06	3,06	3,06	3,06
1.4.2023	30.4.2023	3,06	3,06	3,06	3,06	15,10	3,06	3,06	3,06	3,06
1.3.2023	31.3.2023	3,06	3,06	3,06	3,06	15,10	3,06	3,06	3,06	3,06
1.2.2023	28.2.2023	2,56	2,56	2,56	2,56	15,10	2,56	2,56	2,56	2,56
1.1.2023	31.1.2023	2,56	2,56	2,56	2,56	15,10	2,56	2,56	2,56	2,04

Fra	Til	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
1.1.2024	–	4,11	4,11	4,11	5,68	4,11	6,56	4,28	4,11	4,11	5,65
1.11.2023	31.12.2023	3,64	3,64	3,64	6,35	3,64	7,05	3,82	3,64	3,64	5,09
1.9.2023	31.10.2023	3,64	3,64	3,64	7,62	3,64	7,05	3,82	3,64	3,64	5,09
1.8.2023	31.8.2023	3,64	3,64	3,64	7,62	3,64	7,05	3,82	3,64	3,64	4,24
1.7.2023	31.7.2023	3,64	3,64	3,64	7,62	3,64	8,31	3,82	3,64	3,64	4,24
1.6.2023	30.6.2023	3,64	3,64	3,64	7,62	3,64	8,31	3,21	3,64	3,64	4,24
1.5.2023	31.5.2023	3,06	3,06	3,06	7,62	3,06	8,31	3,21	3,06	3,06	4,24
1.4.2023	30.4.2023	3,06	3,06	3,06	7,62	3,06	8,31	3,21	3,06	3,06	3,52
1.3.2023	31.3.2023	3,06	3,06	3,06	7,62	3,06	8,31	2,96	3,06	3,06	3,52
1.2.2023	28.2.2023	2,56	2,56	2,56	7,62	2,56	8,31	2,44	2,56	2,56	2,77
1.1.2023	31.1.2023	2,56	2,56	2,56	7,62	2,56	8,31	2,44	2,56	2,56	2,77

⁽¹⁾ EUT L 140 av 30.4.2004, s. 1, og EØS-tillegget nr. 35 av 19.6.2008, s. 265.

Sammendrag av Kommisjonens beslutninger om tillatelse til å bringe i omsetning for bruk og/eller om godkjenning av bruk av stoffer som er oppført i vedlegg XIV til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH)

2024/EØS/4/21

(Offentliggjort i henhold til artikkel 64 nr. 9 i forordning (EF) nr. 1907/2006)⁽¹⁾

Sammendrag av følgende beslutninger om godkjenning er offentliggjort i *Den europeiske unions tidende*:

Stoffnavn	Beslutningsreferanse	Beslutningsdato	Godkjenningsnummer	Ytterligere opplysninger
Kromtrioksid EF-nr. 215-607-8, CAS-nr. 1333-82-0 Natriumdikromat EF-nr. 234-190-3, CAS-nr. 7789-12-0, 10588-01-9	C(2023) 8538	12. desember 2023	REACH/23/33/0 REACH/23/33/1	C/2023/1489 , 19.12.2023
4-(1,1,3,3-tetrametylbutyl)fenol, etoksylert (4-tert-OPnEO) EF-nr.: -, CAS-nr.: -	C(2023) 8566	15. desember 2023	REACH/23/30/0	C/2023/1519 , 22.12.2023

Beslutningene finnes på Kommisjonens nettsted: https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/chemicals/reach/authorisation_en

⁽¹⁾ EUT L 396 av 30.12.2006, s. 1, og EØS-tillegget nr. 35 av 21.6.2012, s. 79.

2024/EØS/4/22

Sammendrag av Kommisjonens beslutninger om tillatelse til å bringe i omsetning for bruk og/eller om godkjenning av bruk av stoffer som er oppført i vedlegg XIV til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH)

(Offentliggjort i henhold til artikkel 64 nr. 9 i forordning (EF) nr. 1907/2006)⁽¹⁾

Sammendrag av følgende beslutninger om godkjenning i forbindelse med revisjoner er offentliggjort i *Den europeiske unions tidende*:

Stoffnavn	Beslutningsreferanse	Beslutningsdato	Godkjenningsnummer	Ytterligere opplysninger
Trikloretylen (EF-nr.: 201-167-4, CAS-nr.: 79-01-6)	C(2023) 8346	14. desember 2023	REACH/23/38/0/R1	C/2023/1518, 21.12.2023
Trikloretylen (EF-nr.: 201-167-4, CAS-nr.: 79-01-6)	C(2023) 8397	14. desember 2023	REACH/23/36/0/R1	C/2023/1490, 21.12.2023

Beslutningene finnes på Kommisjonens nettsted: https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/chemicals/reach/authorisation_en

⁽¹⁾ EUT L 396 av 30.12.2006, s. 1, og EØS-tillegget nr. 35 av 21.6.2012, s. 79.

**Kommisjonsmelding i forbindelse med gjennomføring av europaparlaments- og
rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt
begrensninger for kjemikalier (REACH)**

2024/EØS/4/23

*(Offentliggjøring av titler og referanser for europeiske standarder i post 27
(nikkel) i vedlegg XVII til REACH)*

Referanser til følgende europeiske standarder er offentliggjort i *Den europeiske unions tidende*:

Europeisk standardiserings- organisasjon	Standardens referanse og tittel	Den erstattede standardens referanse	Ytterligere opplysninger
CEN	EN 1811:2023 Referanseprøvningsmetode for frigjøring av nikkel fra postsammensetninger som settes inn i gjennomhullede kroppsdeler, og fra produkter beregnet på å komme i direkte og langvarig kontakt med huden	EN 1811:2011+A1:2015	C/2023/1604 , 20.12.2023
CEN	EN 12472:2020 Metode for simulering av akselerert slitasje og korrosjon for å påvise nikkellavgivelse fra belagte punkter	EN 12472:2005+A1:2009	C/2023/1604 , 20.12.2023
CEN	EN 16128:2015 Oftalmisk optikk - Referansemetode for prøving av brilleinnfatninger og solbriller for nikkellavgivelse	EN 16128:2011	C/2023/1604 , 20.12.2023

Ytterligere opplysninger om harmoniserte standarder og andre europeiske standarder finnes på https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/european-standards/harmonised-standards_en